

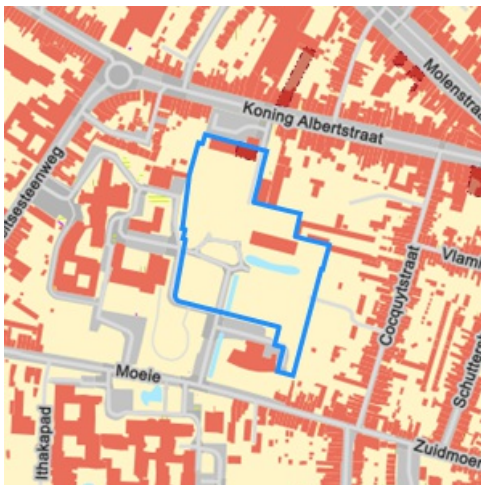
Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0517044	Datum opzoeking:	6/06/2024
Referentienummer:	24-9900 Hartwijk-1	Zoekdata:	43352E1613/00A000
Perceel:	43352E1613/00A000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00A000 [43352E1613/00A000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Heilig Hartkliniek: kapel: (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|---|--|
|  Cultuurhistorische landschappen |  Monumenten |
|  Archeologische sites |  Overgangszones |
|  Stads- en dorpsgezichten | |

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

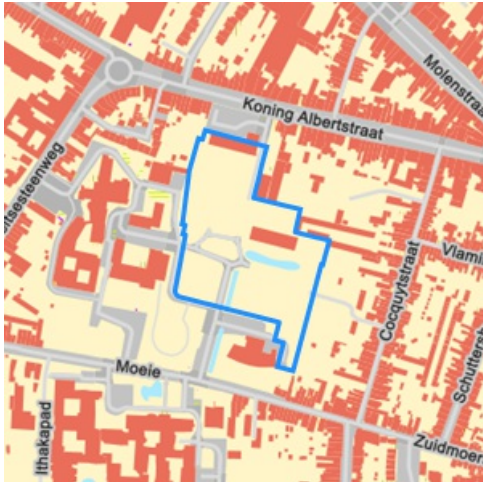
- Historische stadskern van Eeklo: (detail zie bijlage)
- Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel: (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|---|--|
|  Landschapsatlas |  Archeologische zones |
|  Landschappelijk erfgoed |  Bouwkundig erfgoed |

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

-  Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

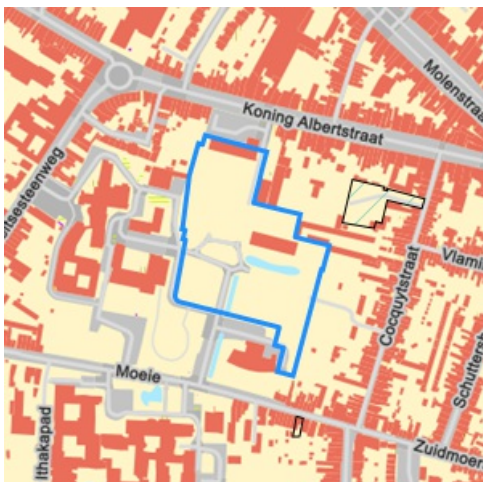
- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

-  Bufferzones
-  Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

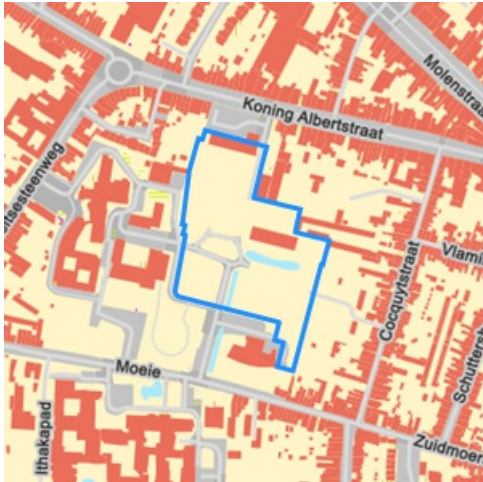
- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

-  Gewestelijk
-  Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

-  Beheersplannen
-  Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- **Historische stadskern van Eeklo:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

-  Archeologische erfgoed elementen
-  Archeologische erfgoed gehelen
-  Bouwkundig erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

-  Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 24-9900 Hartwijk-1)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00A000 [43352E1613/00A000]

Beschermd onroerend erfgoed

Beschermd monument: Heilig Hartkliniek: kapel

Beschermd monument

Beknopte karakterisering

Typologies kapellen (gebouwen en structuren)

Stijl

Datering derde kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) bracht een advies uit waarbij de historische en artistieke waarde van de kapel als volgt werd gemotiveerd: De neogotische kapel van de Heilig Hartkliniek werd gebouwd in de jaren 1855-1857 op kosten van de Eeklose mecenas ridder Stroot. Het gebouw, dat aan drie zijden in de kliniekvleugels is ingebouwd, bezit een zeer merkwaardig en rijk neogotisch interieur, gekenmerkt door een prachtige behandeling van het architectonisch detail. Dit gebouw kan doorgaan als een hoogtepunt van onze neogotiek, waarbij naast de rijke detaillering van de binnen aankleding ook de evenwichtig geconcipeerde binnenruimte van belang is. De rijke neogotiek, weerspiegeld in het gewelf en de rijkelijk behandelde muurvlakken, is zelden in onze neogotische architectuur geëvenaard. Deze kapel kan beschouwd worden als een interessant voorbeeld van neogotiek en in het bijzonder van stukadoorsneogotiek. De meeste elementen van de wanddecoratie, de deuromlijstingen in het bijzonder, zijn in stucco uitgevoerd. Enkel de kleinere details, zoals bekroningen, zijn in hout.

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000736, kapel Heilig Hartkliniek, advies KCML (1984).

Waarden

Historische waarde

De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Is de gedeeltelijke aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8078>

Beschermingsbesluiten

- Heilig Hartkliniek: kapel - <https://id.erfgoed.net/besluiten/2025>
Definitieve beschermingsbesluiten

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Eeklo

Vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11886>

Beschermingbesluiten

- [Historische stadskern Eeklo - https://id.erfgoed.net/besluiten/5884](https://id.erfgoed.net/besluiten/5884)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies [calvariebergen](#), [godshuizen](#), [kloosters](#), [Mariagrotten](#), [siertuinen](#), [kapellen \(gebouwen en structuren\)](#), [Heilig Hartbeelden](#)

Stijl

Datering [tweede kwart 19de eeuw](#), [derde kwart 19de eeuw](#), [vierde kwart 19de eeuw](#)

Betrokken personen

- [Coucke, Samuel \(Ontwerper\)](#)
- [De Smet, Hyppolyte \(Ontwerper\)](#)
- [De Vigne-Quyo, Pierre \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Waarden

Volkskundige waarde

Architecturale waarde

Artistieke waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Heeft als voorganger

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/131427>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Eeklo



Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Het centrum van Eeklo, gelegen rond de historische Sint-Vincentiuskerk, is gelegen op een 9 à 10 m hoge top van een hoger gelegen, matig droge tot zeer droge zandrug, omgeven door een vrij nat landschap, op de grens tussen de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse Polders in het westen. In die natte zandgebieden stromen onder meer de Lieve in het westen, de Bruggravenstroom in het zuiden en de Isabellabeek in het noordoosten. De zone bevindt zich op het gewestplan volledig binnen bebouwde kom, dat naast woongebied ook enkele zones bevat met gebieden voor ambachtelijke bedrijven en gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Archeologische nota

De archeologische zone van Eeklo stad omvat de historische stadskern van Eeklo, zoals die op basis van de historische kaarten van Pourbus en Ferraris (1771-1778) en het gereduceerd kadaster van 1851 kan herkend worden. Omdat Eeklo nooit stadsmuren heeft gehad, zijn andere afbakeningsgrenzen gezocht, zoals een weg of een perceelsgrens. In het noorden en noordoosten is de archeologische zone afgebakend door de oude spoorlijn, nu de museumlijn, in het zuidoosten, aan de overzijde van de Stationstraat door de Visstraat en de Zuidmoerstraat, in het zuiden door enkele percelen tot aan de Dullaaert, die samen met de Leikensweg en de Kloosterdreef het domein van het Onze-Lieve-Vrouw-Ten Doornklooster afluïjnt, om dan in de rest van het zuiden en het zuidwesten vooral via perceelsgrenzen rond de Moeie aansluiting te vinden in de noordwestelijke zone, waar enkele percelen van de windmolens afgezoomd zijn en aansluiten in het noorden bij de Lijsterbesstraat, de Berkstraat, de Eikelstraat en zo via de Opeisingsstraat opnieuw aan te sluiten bij de spoorlijn.

De langgerekte zandrug midden een laaggelegen, nat gebied was een uitstekende plaats voor de lokalisatie van Eeklo bij de economische ontwikkeling van het gebied, waarbij de religieuze instellingen zoals de Gentse Sint-Pieters- en Sint-Baafsabdijen en het Sint-Janshospitaal van Brugge een belangrijke rol speelden. Hiervan getuigen enkele laatmiddeleeuwse pachthoeven die in de 13de eeuw opgericht werden, zoals het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, net ten noordwesten van de stadskern (De Potter & Broeckeaert 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971).

Over de vroegste ontwikkeling van Eeklo en de stichting van de kerk is niets geweten. In 1240 ontvangt Eeklo stadsrechten van Johanna van Constantinopel, terwijl de oudste vermelding van de Sint-Vincentiusparochie pas uit 1331 dateert (Ryserhove 1971; Tondat 1992; Van De Bouchaute 1982). De in 1878 gesloopte kerk kende echter zeker al een 13de-eeuwse voorganger, wat onder meer blijkt uit de laat-19de-eeuwse foto's van de afgebroken, vroeg-gotische westtoren. Toen aangetroffen muurresten onder het portaal doen zelfs een mogelijk romaanse kerk op dezelfde plaats vermoeden (Tondat 1992).

De ligging langsheen een belangrijke handelsweg tussen Brugge en Antwerpen, en verbonden met Gent via het Leiken, gegraven rond 1450 en dat verbinding gaf met de Lieve, liet Eeklo toe zich als handelsstadje te ontwikkelen, onder meer door de belangrijke lakennijverheid. Binnen het graafschap Vlaanderen maakte Eeklo deel uit van het Brugse Vrije. De stadskeure van 1240 gaf Eeklo een

eigen rechtspraak en legt het grondgebied vast. Het eerste 'stedehuus' werd kort daarna opgericht op de plaats van het huidige stadhuis van rond 1650. Rond 1450 stichtten de grauwezusters van Sint-Omer het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, dat met zijn ommuring afgebeeld staat op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562. Kort daarna wordt het onder het Calvinistisch bewind in 1678 verwoest. Tijdens deze godsdiensttroebelen kwam Eeklo in de frontlijn te liggen, wat nefaste gevolgen had voor het hele historische centrum, dat eveneens grotendeels vernield werd (De Potter & Broeckaert, 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971, De Schrijver 1993; Tondat 1993; Pille 2003; Van Hoecke 1995-1998). De minderbroeders uit Brugge kopen het vervallen complex van de grauwezusters en richtten er tussen 1664 en 1685 hun nieuwe klooster in (Verschuere 1949).

Er zijn geen archeologische waarnemingen binnen deze zone geregistreerd die betrekking hebben op zijn middeleeuwse geschiedenis. Er is enkel de vondst van een gepolijste bijl in silex uit het middenneolithicum tot middenbronstijd, aan de Raverschootstraat, op de rand van de afbakening.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

Een deel van de zone is bebouwd; hoe groot de verstoring van de bodem is, is moeilijk in te schatten, deze zal alvast sterk variëren naargelang de plaats en de aard van de bebouwing. Uit archeologisch onderzoek in historische stadskernen blijkt echter duidelijk dat deze over het algemeen een dik, vrij goed bewaard en zeer gevarieerd bodemarchief bevatten, in dit geval het resultaat van een bewoningsgeschiedenis van meer dan 800 jaar.

De bewaring van organische materialen is moeilijk in te schatten, en hangt sterk af van zeer plaatselijke bodemomstandigheden. Er is een grotere kans op bewaring in de nattere zandbodems, en in diepere archeologische structuren zoals grachten, waterputten en beerputten.

Eeklo is één van de weinige middeleeuwse steden in Vlaanderen die nooit een eigen stadsomwalling gehad heeft. Als historisch, stedelijk centrum bevat ze echter de typische samenstelling van een oude stadskern, waarin een diep bodemarchief aanwezig is. /BR De archeologische zone van Eeklo Stad is gebaseerd op de spreiding van de bewoning van het stadscentrum zoals op het primitief kadaster geregistreerd staat, inclusief de zone van het Onze-Lieve-Vrouw-ten-Doorn klooster in het zuiden en de windmolens ten westen van de kern, eveneens op de zandrug gelegen. In het centrum ligt de Markt met het Stadhuis en de Sint-Vincentiuskerk. Dat dit geheel samen de oude kern uitmaakt blijkt ook uit het stadsplan van Eeklo van Pieter Pourbus uit 1562.

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

DE POTTER F. & BROECKAERT J. 1973: *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SCHRIJVER X.P. 1993: Het stadhuis van Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkenen* 2, 14-15.

DHANENS E. 1947: *De voormalige parochiekerk van Eekloo*, Antwerpen.

LAMPAERT L. 1967-1973: *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F. 2003: Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw, *De Eeklose Dobbelsgebakkenen* 12, 57-68.

RYSERHOVE A. 1971: Oud Eeklo, *Appeltjes van het Meetjesland* 22, 310-395.

TONDAT R. 1992: De oude kerk van de stad Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkenen* 1, 3-17.

TONDAT R. 1993: Het stadhuis van nieuw Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkenen* 2, 174-179.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.

VAN DE BOUCHAUTE C. 1982: *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN HOECKE R. 1995-1998: De annalen van Ten Doorn (1-13), *De Eeklose Dobbelsgebakkenen* 4 tot 7.

VERSCHUERE A. 1949: *De Minderbroeders te Eeklo, 1649-1949*, Mechelen.

Is aangeduid als

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Omvat

- **Molenstraat 230 (Eeklo)** Naar aanleiding van de bouw van meerdere wooneenheden werd in de Molenstraat te Eeklo een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Louispark, Molenstraat 109 (Eeklo)** Naar aanleiding van het verkavelen van gronden werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

- **Louispark, Molenstraat (Eeklo)** Er blijkt een zeer lage sporendensiteit te zijn, waarbij geen relevante archeologische sporen of structuren werden aangetroffen

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300594>

Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel



Beknopte karakterisering

Typologies Heilig Hartbeelden, kapellen (gebouwen en structuren), siertuinen, Mariagrotten, kloosters, godshuizen, calvariebergen

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Smet, Hyppolyte (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

Voormalig "Weeshuis van liefdadigheid", "Gesticht van de H. Vincentius a Paulo" en later Heilig Hartkliniek met "Kapel Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen".

Historiek

Oprichting van een "hospice" voor wezen en ouderlingen door het Bureel voor Liefdadigheid van de stad, eerst in de oude onderpastorie in de Raamstraat in 1837, door toedoen van burgemeester Karel Stroo en pastoor Dhondt bediend door zusters van Sint-Vincentius a Paulo van Zele. Oprichting van een Liefdadigheidswerkhuis voor spin- en naaiwerk zonder veel succes. Door een legaat van K.L. Missegheers kon grond voor een nieuwbouw aangekocht worden in 1838 aan de Brugsestraat, de huidige Koning Albertstraat. Oudste vleugels van 1840 naar bewaarde plannen van de Eeklose architect Hippolyte De Smet van 1839. Het waren twee eenvoudige gewit bakstenen gebouwen opgetrokken aan de straat en parallel ten zuiden ervan, met negen traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Met financiële steun van Karel Stroo werd in 1855 de straatgevel naar het oosten verlengd, de kapel aangebouwd aan de oostzijde van de zuidvleugel en werd een haakse oostvleugel met de eerste ziekenzaal gebouwd. De kapel werd volgens de literatuur gebouwd naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo, die ook voor de uitzonderlijke sculpturale decoratie in vroege romantische neogotiek instond. Kapel gewijd op 4 mei 1857 door Monseigneur Delebecque, bisschop van Gent, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen. Volgens het kadasterarchief liet K. Stroo op het perceel achter het klooster, palend aan Moei, in 1856 een "paviljoen" optrekken in neobyzantijnse stijl, opgetekend in het kadaster als hospitaal en oorspronkelijk bestemd voor besmettelijke zieken. Later beter gekend als kasteeltje van ridder Stroo en door hem als zomerverblijf gebruikt tot zijn dood in 1873.

Vanaf de jaren 1860 werden nieuwe zalen zoals het "oude mannenhuis" en nutsgebouwen zoals een wasserij, bakkerij en schoenmakerij opgericht. Met financiële steun van de familie Bovyn werd er een weeshuis opgericht in 1893. Door aankoop van gronden ten zuidoosten

van het domein ontstonden ongekende expansiemogelijkheden en breidde vooral het ziekenhuis zich verder uit.

In 1933 werd de voorbouw van "het Godshuis" aangepast in neotraditionele stijl en het ziekenhuis gemoderniseerd. Pas in 1945 kon de vzw Zusters van Sint-Vincentius a Paulo de gebouwen en gronden van de COO afkopen. De verkoopakte bepaalde onder meer dat het kasteeltje van ridder Stroo zou omgebouwd worden tot instelling voor besmettelijke zieken. Het lazaret Sint-Elisabeth werd na korte tijd heringericht als weeshuis en zal in de jaren 1960, bij de grote uitbreiding van het ziekenhuis, gesloopt worden.

In 1957 fusioneerde de congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo met die van de zusters van de Kindsheid Jezus van Gent. Hetzelfde jaar nog werden de gebouwen van het oud weeshuis, tot 1954 ook lagere meisjesschool, uitgebreid en omgevormd tot verpleegsterschool (zie gevelsteen). Intussen is dit gebouw ook grotendeels gesloopt in functie van de nieuwe bouw voor het kinderdagverblijf "Kinderlach" dat zijn gebouwen van 1963 rechts van de oprit aan Moeie verlaten heeft. Begin de jaren 1960 werd ook de nieuwe, vier bouwlagen hoge ziekenhuisvleugels opgetrokken ten zuiden van de oude gebouwen, met ingang vanaf Moeie.

Aan de kant van Moeie bleef nog een deel van de aangelegde tuin met gras- en bloemenperken en parkbomen bewaard met in het midden een Heilig Hartbeeld op hoge sokkel en een Lourdesgrot in cementrustiek van 1891, voorheen met beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en Sint-Bernadette. Achteraan bleef de calvarie van Désiré Smits van 1893, bewaard.

In 2002 werden de oudste straatvleugels aan de Koning Albertstraat gesloopt, de oude zuidvleugel met aanpalende kapel en drie traveeën van de oude oostvleugel bleven behouden en zijn gerestaureerd. Op termijn zal de ziekenhuisfunctie op deze locatie verdwijnen en alle gebouwen overgedragen worden aan de stad Eeklo.

Beschrijving

Thans vanaf de Koning Albertstraat zichtbare geelgeschilderde verankerde bakstenen **kloostervleugel** van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van zwarte pannen, waarvan negen linker traveeën van 1839, de drie rechter traveeën werden volgens het kadasterarchief toegevoegd in 1877. Rechthoekige vensters op arduinen dorpels, twee rechter traveeën met blinde bovenvensters, en rechthoekige deur in vlakke arduinen omlijsting in de vijfde travee. Horizontaliserende pui- en daklijst onder de houten kroonlijst. Links aansluitende kapel met twee zichtbare traveeën en toegangsportaal. Ten oosten, aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel waarvan drie traveeën en twee bouwlagen bewaard bleven. Gelijkaardige, thans eveneens geelgeschilderde achtergevel met behouden centrale rechthoekige deuromlijsting in hardsteen (thans venster) en latere steekboogdeur in hardstenen omlijsting met hoekblokken en neuten; bekronende rondboognis met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje onder waterlijst, in de linker travee.

Recent gerenoveerd *interieur* met behouden dwarsgang met rondboogdoorgangen en waarop rondboogdeuren met typische bovenlichten uitzien; behouden cementtegelvloer met geometrisch motief. Rechte steektrap tussen twee muren, met vaasvormige trappaal, naar de bovenverdieping met dezelfde aanleg.

Georiënteerde eenbeukige **zaalkapel** op rechthoekige plattegrond van vijf en een halve traveeën onder leien zadeldak, parallel aan de Koning Albertstraat; vierkant houten klokkenstoeltje boven de westgevel. Opgetrokken uit baksteen, (volgens bewaarde rekingen Scheldesteen), aan de noordzijde gecementeerd met schijnvoegen en doorbroken door twee spitsboogvensters met gietijzeren ramen en glas-in-loodvulling, onder omlopende waterlijst. Rechter travee met uitspringend geschilderd bakstenen portaal met spitsboogpoort met bakstenen archivoltten gevat in rechthoekig spaarveld en geflankeerd door versneden steunberen. Nieuwe poort met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje op sokkel. Links twee getraliede spitsboogvenstertjes. Vrijstaande oostgevel met iets uitspringende nis met hoge rechthoekige vensters in de zijgevels, en twee flankerende spitsboogvensters met glas-in-loodvulling. Haast volledig ingebouwde zuidgevel.

Opmerkelijk neogotisch *interieur*, kenmerkend voor de vroege romantische neogotiek, of stukadoorneogotiek. Ruime eenbeukige zaalkapel overwelfd met een gestuct kruisribgewelf met fijne ribben en thans donkergroengeschilderde gewelfvlakken. Polychroom geschilderde ribben doodlopend op bladwerkconsolen. Opmerkelijke oostwand met boven het altaar een hoge nis met indirect verlichte beeldengroep van Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-ontvangen tussen engelen in een stralenkrans. De rechthoekige nis met ingeschreven spitsboog en ezelsrugboog met geajoureed fijn neogotische houtsnijwerk ertussen wordt geflankeerd door gebundelde, polychroom geschilderde zuiltjes en bekroond door een in stucwerk met houtimitatieschildering uitgevoerde kroonlijst met bekronende driepasmotieffjes met kruisjes. Flankerende hooggeplaatste spitsboogvormige vensters in geprofileerde omlijsting met gietijzeren tracering en glas-in-loodramen. Er onder, spitsboognissen in rijkelijke neogotische gepolychromeerde en vergulde omlijsting met engelenhoofdjes en beelden van de Sint-Joseph en Sint-Vincentius a Paulo. Zijwanden geritmeerd door afwisselend, gelijkaardige rijkelijk met neogotisch stucwerk versierde traveeën in houtimitatiebeschildering met ingewerkte tribunes bij het altaar, preekstoel (verdwenen) in de middentravee en biechtstoel (verdwenen) in de westtravee. Er boven, spitsboognissen met beelden van de evangelisten, respectievelijk van Sint-Mattheus en Sint-Johannes, Sint-Marcus en Sint-Lucas. Tussenliggende traveeën voorzien van ingewerkte kruiswegstaties onder omlopende lijst. Omlopende kleurrijke marmeren plint en boogfries die de wanden in twee registers verdeelt. Bovenste register voorheen geschilderd met imitatiestenen met centraal stermetiefje en voegen, thans egaal geelgeschilderd. Westzijde met toegangsdeur in uitgewerkte, bruingeschilderde omlijsting en doksaal ondersteund door twee slanke gebundelde zuilen met composietkapiteel; bekronende neogotische houten borstwering. Achterwand op doksaal voorzien van drie monumentale schilderijen.

Mobilair: in zijn geheel ontworpen door P. De Vigne-Quyo in 1855.

Schilderijen: de "Hemelvaart van Christus", links de "Vermenigvuldiging der vissen" en rechts, de "Bergrede", monumentale schilderijen op doek, uitgevoerd door F. Anseele, voor 1863.

Beeldhouwwerk: Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-ontvangen omgeven door engelen, in gepolychromeerd hout (?); beelden van Sint-Jozef

en Sint-Vincentius-a-Paulo, in gepolychromeerd hout (?); in nissen aan de oostwand, beelden van Sint-Mattheus, Sint-Johannes, Sint-Marcus, Sint-Lucas, Sint-Paulus en Sint-Petrus, gepolychromeerde plaaster, in nissen boven uitgewerkte traveeën; beeldengroep van de Heilige Familie, gepolychromeerde plaaster, op houten sokkel met opschrift: "Jezus Maria Joseph/ verlicht ons. Help ons/ verlost ons. Amen", beeld van Sint-Antonius, gepolychromeerde plaaster, op sokkel. Neogotisch altaar, thans wit en rood geschilderd hout, tafel met reliëf van het Lam Gods, Christus- en Mariamonogram; tabernakel met bekronende nis en kruisbeeld. Kruisweg: reliëfs in gepolychromeerde plaaster, in zwarte omlijsting; bekronend schildje met kruis. Glasramen uit het atelier van Samuel Coucke (Brugge), met Heilig Hart van Jezus en Maria, Sint-Carolus B. en Sint-Stanislas K. gedateerd 1882, SSint-Franciscus A. en Sint-Ignatius L., gedateerd 1891.

- DE SMET E. 1986: De Heilig Hartkliniek te Eeklo, 1837-1987, Chroniek van honderdvijftig jaar Bejaarden- en Ziekenzorg in het Meetjesland, *Appeltjes van het Meetjesland* XXXVII, 185-248.
- DE SMET E. 1996: Chronologie van Eeklose gebeurtenissen vanaf de Belgische onafhankelijkheid – 1846- (1), *Heemkundige bijdragen uit het Meetjesland* X.4, 145-158.
- LAMPAERT L. 1967-1973: *De geschiedenis van Eeklo*, Eeklo, 246-247.
- SERRURE C. 1863: Kapel te Eecloo ingericht, *Vaderlandsch Museum* 5, 1863, 259-260.
- VAN CLEVEN J. 1990: *Neogotisch Eeklo en de Eeklose begraafplaats*, Bethunianum- Cahier 5, Eeklo.

Is aangeduid als

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.
- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Omvat de aanduiding als

- **Moeie 18 (Eeklo)** De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/85234>

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0517039	Datum opzoeking:	6/06/2024
Referentienummer:	24-9900 Hartwijk-3	Zoekdata:	43352E1613/00B000
Perceel:	43352E1613/00B000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00B000 [43352E1613/00B000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

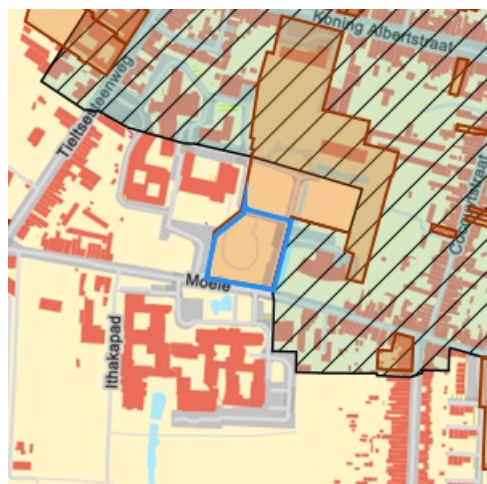
- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

- | | |
|---|---|
|  Cultuurhistorische landschappen |  Monumenten |
|  Archeologische sites |  Overgangszones |
|  Stads- en dorpsgezichten | |

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Historische stadskern van Eeklo:** (detail zie bijlage)
- Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|--|--|
|  Landschapsatlas |  Archeologische zones |
|  Landschapelijk erfgoed |  Bouwkundig erfgoed |

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

-  Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

-  Bufferzones
-  Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

-  Gewestelijk
-  Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

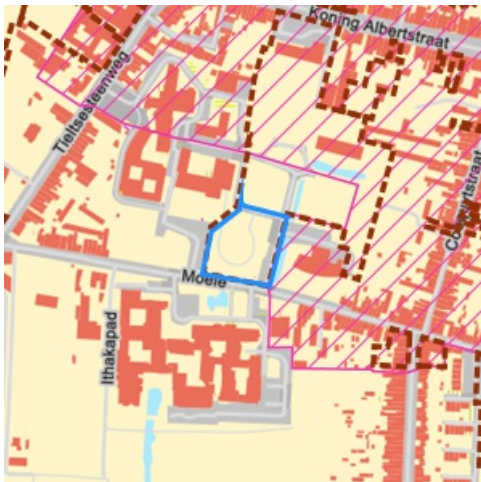
- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

-  Beheersplannen
-  Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

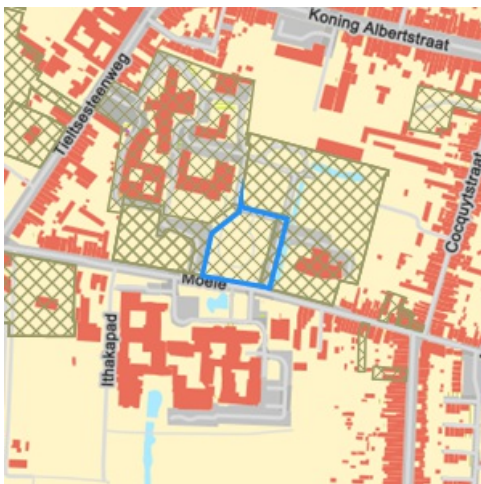
- **Historische stadskern van Eeklo:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

-  Archeologische erfgoed elementen
-  Archeologische erfgoed gehelen
-  Bouwkundig erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

-  Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 24-9900 Hartwijk-3)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00B000 [43352E1613/00B000]

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Eeklo

Vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingskern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11886>

Beschermingsbesluiten

- [Historische stadskern Eeklo - https://id.erfgoed.net/besluiten/5884](https://id.erfgoed.net/besluiten/5884)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies [calvariebergen](#), [godshuizen](#), [kloosters](#),
[Mariagrotten](#), [siertuinen](#), [kapellen \(gebouwen en structuren\)](#), [Heilig Hartbeelden](#)

Stijl

Datering [tweede kwart 19de eeuw](#), [derde kwart 19de eeuw](#), [vierde kwart 19de eeuw](#)

Betrokken personen

- [Coucke, Samuel \(Ontwerper\)](#)
- [De Smet, Hyppolyte \(Ontwerper\)](#)
- [De Vigne-Quyo, Pierre \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf travéeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Waarden

Volkskundige waarde

Architecturale waarde

Artistieke waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Heeft als voorganger

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/131427>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Eeklo



Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Het centrum van Eeklo, gelegen rond de historische Sint-Vincentiuskerk, is gelegen op een 9 à 10 m hoge top van een hoger gelegen, matig droge tot zeer droge zandrug, omgeven door een vrij nat landschap, op de grens tussen de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse Polders in het westen. In die natte zandgebieden stromen onder meer de Lieve in het westen, de Bruggravenstroom in het zuiden en de Isabellabeek in het noordoosten. De zone bevindt zich op het gewestplan volledig binnen bebouwde kom, dat naast woongebied ook enkele zones bevat met gebieden voor ambachtelijke bedrijven en gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Archeologische nota

De archeologische zone van Eeklo stad omvat de historische stadskern van Eeklo, zoals die op basis van de historische kaarten van Pourbus en Ferraris (1771-1778) en het gereduceerd kadaster van 1851 kan herkend worden. Omdat Eeklo nooit stadsmuren heeft gehad, zijn andere afbakeningsgrenzen gezocht, zoals een weg of een perceelsgrens. In het noorden en noordoosten is de archeologische zone afgebakend door de oude spoorlijn, nu de museumlijn, in het zuidoosten, aan de overzijde van de Stationstraat door de Visstraat en de Zuidmoerstraat, in het zuiden door enkele percelen tot aan de Dullaaert, die samen met de Leikensweg en de Kloosterdreef het domein van het Onze-Lieve-Vrouw-Ten Doornklooster afdijkt, om dan in de rest van het zuiden en het zuidwesten vooral via perceelsgrenzen rond de Moeie aansluiting te vinden in de noordwestelijke zone, waar enkele percelen van de windmolens afgezoomd zijn en aansluiten in het noorden bij de Lijsterbesstraat, de Berkstraat, de Eikelstraat en zo via de Opeisingsstraat opnieuw aan te sluiten bij de spoorlijn.

De langgerekte zandrug midden een laaggelegen, nat gebied was een uitstekende plaats voor de lokalisatie van Eeklo bij de economische ontwikkeling van het gebied, waarbij de religieuze instellingen zoals de Gentse Sint-Pieters- en Sint-Baafsabdijen en het Sint-Janshospitaal van Brugge een belangrijke rol speelden. Hiervan getuigen enkele laatmiddeleeuwse pachthoeven die in de 13de eeuw opgericht werden, zoals het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, net ten noordwesten van de stadskern (De Potter & Broeckeaert 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971).

Over de vroegste ontwikkeling van Eeklo en de stichting van de kerk is niets geweten. In 1240 ontvangt Eeklo stadsrechten van Johanna van Constantinopel, terwijl de oudste vermelding van de Sint-Vincentiusparochie pas uit 1331 dateert (Ryserhove 1971; Tondat 1992; Van De Bouchaute 1982). De in 1878 gesloopte kerk kende echter zeker al een 13de-eeuwse voorganger, wat onder meer blijkt uit de laat-19de-eeuwse foto's van de afgebroken, vroeg-gotische westtoren. Toen aangetroffen muurresten onder het portaal doen zelfs een mogelijk romaanse kerk op dezelfde plaats vermoeden (Tondat 1992).

De ligging langsheen een belangrijke handelsweg tussen Brugge en Antwerpen, en verbonden met Gent via het Leiken, gegraven rond 1450 en dat verbinding gaf met de Lieve, liet Eeklo toe zich als handelsstadje te ontwikkelen, onder meer door de belangrijke lakennijverheid. Binnen het graafschap Vlaanderen maakte Eeklo deel uit van het Brugse Vrije. De stadskeure van 1240 gaf Eeklo een

eigen rechtspraak en legt het grondgebied vast. Het eerste 'stedehuus' werd kort daarna opgericht op de plaats van het huidige stadhuis van rond 1650. Rond 1450 stichtten de grauwezusters van Sint-Omer het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, dat met zijn ommuring afgebeeld staat op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562. Kort daarna wordt het onder het Calvinistisch bewind in 1678 verwoest. Tijdens deze godsdiensttroebelen kwam Eeklo in de frontlijn te liggen, wat nefaste gevolgen had voor het hele historische centrum, dat eveneens grotendeels vernield werd (De Potter & Broeckaert, 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971, De Schrijver 1993; Tondat 1993; Pille 2003; Van Hoecke 1995-1998). De minderbroeders uit Brugge kopen het vervallen complex van de grauwezusters en richten er tussen 1664 en 1685 hun nieuwe klooster in (Verschuere 1949).

Er zijn geen archeologische waarnemingen binnen deze zone geregistreerd die betrekking hebben op zijn middeleeuwse geschiedenis. Er is enkel de vondst van een gepolijste bijl in silex uit het middenneolithicum tot middenbronstijd, aan de Raverschootstraat, op de rand van de afbakening.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

Een deel van de zone is bebouwd; hoe groot de verstoring van de bodem is, is moeilijk in te schatten, deze zal alvast sterk variëren naargelang de plaats en de aard van de bebouwing. Uit archeologisch onderzoek in historische stadskernen blijkt echter duidelijk dat deze over het algemeen een dik, vrij goed bewaard en zeer gevarieerd bodemarchief bevatten, in dit geval het resultaat van een bewoningsgeschiedenis van meer dan 800 jaar.

De bewaring van organische materialen is moeilijk in te schatten, en hangt sterk af van zeer plaatselijke bodemomstandigheden. Er is een grotere kans op bewaring in de nattere zandbodems, en in diepere archeologische structuren zoals grachten, waterputten en beerputten.

Eeklo is één van de weinige middeleeuwse steden in Vlaanderen die nooit een eigen stadsomwalling gehad heeft. Als historisch, stedelijk centrum bevat ze echter de typische samenstelling van een oude stadskern, waarin een diep bodemarchief aanwezig is. /BR De archeologische zone van Eeklo Stad is gebaseerd op de spreiding van de bewoning van het stadscentrum zoals op het primitief kadaster geregistreerd staat, inclusief de zone van het Onze-Lieve-Vrouw-ten-Doorn klooster in het zuiden en de windmolens ten westen van de kern, eveneens op de zandrug gelegen. In het centrum ligt de Markt met het Stadhuis en de Sint-Vincentiuskerk. Dat dit geheel samen de oude kern uitmaakt blijkt ook uit het stadsplan van Eeklo van Pieter Pourbus uit 1562.

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

DE POTTER F. & BROECKAERT J. 1973: *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SCHRIJVER X.P. 1993: Het stadhuis van Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkene* 2, 14-15.

DHANENS E. 1947: *De voormalige parochiekerk van Eekloo*, Antwerpen.

LAMPAERT L. 1967-1973: *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F. 2003: Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw, *De Eeklose Dobbelsgebakkene* 12, 57-68.

RYSERHOVE A. 1971: Oud Eeklo, *Appeltjes van het Meetjesland* 22, 310-395.

TONDAT R. 1992: De oude kerk van de stad Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkene* 1, 3-17.

TONDAT R. 1993: Het stadhuis van nieuw Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakkene* 2, 174-179.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.

VAN DE BOUCHAUTE C. 1982: *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN HOECKE R. 1995-1998: De annalen van Ten Doorn (1-13), *De Eeklose Dobbelsgebakkene* 4 tot 7.

VERSCHUERE A. 1949: *De Minderbroeders te Eeklo, 1649-1949*, Mechelen.

Is aangeduid als

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Omvat

- **Molenstraat 230 (Eeklo)** Naar aanleiding van de bouw van meerdere wooneenheden werd in de Molenstraat te Eeklo een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Louispark, Molenstraat 109 (Eeklo)** Naar aanleiding van het verkavelen van gronden werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

- **Louisepark, Molenstraat (Eeklo)** Er blijkt een zeer lage sporendensiteit te zijn, waarbij geen relevante archeologische sporen of structuren werden aangetroffen

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300594>

Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel



Beknopte karakterisering

Typologies Heilig Hartbeelden, kapellen (gebouwen en structuren), siertuinen, Mariagrotten, kloosters, godshuizen, calvariebergen

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Smet, Hyppolyte (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

Voormalig "Weeshuis van liefdadigheid", "Gesticht van de H. Vincentius a Paulo" en later Heilig Hartkliniek met "Kapel Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen".

Historiek

Oprichting van een "hospice" voor wezen en ouderlingen door het Bureel voor Liefdadigheid van de stad, eerst in de oude onderpastorie in de Raamstraat in 1837, door toedoen van burgemeester Karel Stroo en pastoor Dhondt bediend door zusters van Sint-Vincentius a Paulo van Zele. Oprichting van een Liefdadigheidsweeshuis voor spin- en naaiwerk zonder veel succes. Door een legaat van K.L. Missegheers kon grond voor een nieuwbouw aangekocht worden in 1838 aan de Brugsestraat, de huidige Koning Albertstraat. Oudste vleugels van 1840 naar bewaarde plannen van de Eeklose architect Hippolyte De Smet van 1839. Het waren twee eenvoudige gewit bakstenen gebouwen opgetrokken aan de straat en parallel ten zuiden ervan, met negen traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Met financiële steun van Karel Stroo werd in 1855 de straatgevel naar het oosten verlengd, de kapel aangebouwd aan de oostzijde van de zuidvleugel en werd een haakse oostvleugel met de eerste ziekenzaal gebouwd. De kapel werd volgens de literatuur gebouwd naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo, die ook voor de uitzonderlijke sculpturale decoratie in vroege romantische neogotiek instond. Kapel gewijd op 4 mei 1857 door Monseigneur Delebecque, bisschop van Gent, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen. Volgens het kadasterarchief liet K. Stroo op het perceel achter het klooster, palend aan Moei, in 1856 een "paviljoen" optrekken in neobyzantijnse stijl, opgetekend in het kadaster als hospitaal en oorspronkelijk bestemd voor besmettelijke zieken. Later beter gekend als kasteeltje van ridder Stroo en door hem als zomerverblijf gebruikt tot zijn dood in 1873.

Vanaf de jaren 1860 werden nieuwe zalen zoals het "oude mannenhuis" en nutsgebouwen zoals een wasserij, bakkerij en schoenmakerij opgericht. Met financiële steun van de familie Bovyn werd er een weeshuis opgericht in 1893. Door aankoop van gronden ten zuidoosten

van het domein ontstonden ongekende expansiemogelijkheden en breidde vooral het ziekenhuis zich verder uit.

In 1933 werd de voorbouw van "het Godshuis" aangepast in neotraditionele stijl en het ziekenhuis gemoderniseerd. Pas in 1945 kon de vzw Zusters van Sint-Vincentius a Paulo de gebouwen en gronden van de COO afkopen. De verkoopakte bepaalde onder meer dat het kasteeltje van ridder Stroo zou omgebouwd worden tot instelling voor besmettelijke zieken. Het lazaret Sint-Elisabeth werd na korte tijd heringericht als weeshuis en zal in de jaren 1960, bij de grote uitbreiding van het ziekenhuis, gesloopt worden.

In 1957 fusioneerde de congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo met die van de zusters van de Kindsheid Jezus van Gent. Hetzelfde jaar nog werden de gebouwen van het oud weeshuis, tot 1954 ook lagere meisjesschool, uitgebreid en omgevormd tot verpleegsterschool (zie gevelsteen). Intussen is dit gebouw ook grotendeels gesloopt in functie van de nieuwe bouw voor het kinderdagverblijf "Kinderlach" dat zijn gebouwen van 1963 rechts van de oprit aan Moeie verlaten heeft. Begin de jaren 1960 werd ook de nieuwe, vier bouwlagen hoge ziekenhuisvleugels opgetrokken ten zuiden van de oude gebouwen, met ingang vanaf Moeie.

Aan de kant van Moeie bleef nog een deel van de aangelegde tuin met gras- en bloemenperken en parkbomen bewaard met in het midden een Heilig Hartbeeld op hoge sokkel en een Lourdesgrot in cementrustiek van 1891, voorheen met beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en Sint-Bernadette. Achteraan bleef de calvarie van Désiré Smits van 1893, bewaard.

In 2002 werden de oudste straatvleugels aan de Koning Albertstraat gesloopt, de oude zuidvleugel met aanpalende kapel en drie traveeën van de oude oostvleugel bleven behouden en zijn gerestaureerd. Op termijn zal de ziekenhuisfunctie op deze locatie verdwijnen en alle gebouwen overgedragen worden aan de stad Eeklo.

Beschrijving

Thans vanaf de Koning Albertstraat zichtbare geelgeschilderde verankerde bakstenen **kloostervleugel** van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van zwarte pannen, waarvan negen linker traveeën van 1839, de drie rechter traveeën werden volgens het kadasterarchief toegevoegd in 1877. Rechthoekige vensters op arduinen dorpels, twee rechter traveeën met blinde bovenvensters, en rechthoekige deur in vlakke arduinen omlijsting in de vijfde travee. Horizontaliserende pui- en daklijst onder de houten kroonlijst. Links aansluitende kapel met twee zichtbare traveeën en toegangsportaal. Ten oosten, aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel waarvan drie traveeën en twee bouwlagen bewaard bleven. Gelijkaardige, thans eveneens geelgeschilderde achtergevel met behouden centrale rechthoekige deuromlijsting in hardsteen (thans venster) en latere steekboogdeur in hardstenen omlijsting met hoekblokken en neuten; bekronende rondboognis met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje onder waterlijst, in de linker travee.

Recent gerenoveerd *interieur* met behouden dwarsgang met rondboogdoorgangen en waarop rondboogdeuren met typische bovenlichten uitzien; behouden cementtegelvloer met geometrisch motief. Rechte steektrap tussen twee muren, met vaasvormige trappaal, naar de bovenverdieping met dezelfde aanleg.

Georiënteerde eenbeukige **zaalkapel** op rechthoekige plattegrond van vijf en een halve traveeën onder leien zadeldak, parallel aan de Koning Albertstraat; vierkant houten klokkenstoeltje boven de westgevel. Opgetrokken uit baksteen, (volgens bewaarde rekingen Scheldesteen), aan de noordzijde gecementeerd met schijnvoegen en doorbroken door twee spitsboogvensters met gietijzeren ramen en glas-in-loodvulling, onder omlopende waterlijst. Rechter travee met uitspringend geschilderd bakstenen portaal met spitsboogpoort met bakstenen archivoltten gevat in rechthoekig spaarveld en geflankeerd door versneden steunberen. Nieuwe poort met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje op sokkel. Links twee getraliede spitsboogvenstertjes. Vrijstaande oostgevel met iets uitspringende nis met hoge rechthoekige vensters in de zijgevels, en twee flankerende spitsboogvensters met glas-in-loodvulling. Haast volledig ingebouwde zuidgevel.

Opmerkelijk neogotisch *interieur*, kenmerkend voor de vroege romantische neogotiek, of stukadoorneogotiek. Ruime eenbeukige zaalkapel overwelfd met een gestuct kruisribgewelf met fijne ribben en thans donkergroengeschilderde gewelfvlakken. Polychroom geschilderde ribben doodlopend op bladwerkconsolen. Opmerkelijke oostwand met boven het altaar een hoge nis met indirect verlichte beeldengroep van Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen tussen engelen in een stralenkrans. De rechthoekige nis met ingeschreven spitsboog en ezelsrugboog met geajoureed fijn neogotische houtsnijwerk ertussen wordt geflankeerd door gebundelde, polychroom geschilderde zuiltjes en bekroond door een in stucwerk met houtimitatieschildering uitgevoerde kroonlijst met bekronende driepasmotieffjes met kruisjes. Flankerende hooggeplaatste spitsboogvormige vensters in geprofileerde omlijsting met gietijzeren tracing en glas-in-loodramen. Er onder, spitsboognissen in rijkelijke neogotische gepolychromeerde en vergulde omlijsting met engelenhoofdjes en beelden van de Sint-Joseph en Sint-Vincentius a Paulo. Zijwanden geritmeerd door afwisselend, gelijkaardige rijkelijk met neogotisch stucwerk versierde traveeën in houtimitatiebeschildering met ingewerkte tribunes bij het altaar, preekstoel (verdwenen) in de middentravee en biechtstoel (verdwenen) in de westtravee. Er boven, spitsboognissen met beelden van de evangelisten, respectievelijk van Sint-Mattheus en Sint-Johannes, Sint-Marcus en Sint-Lucas. Tussenliggende traveeën voorzien van ingewerkte kruiswegstaties onder omlopende lijst. Omlopende kleurrijke marmeren plint en boogfries die de wanden in twee registers verdeelt. Bovenste register voorheen geschilderd met imitatiestenen met centraal stermtotieffje en voegen, thans egaal geelgeschilderd. Westzijde met toegangsdeur in uitgewerkte, bruingeschilderde omlijsting en doksaal ondersteund door twee slanke gebundelde zuilen met composietkapiteel; bekronende neogotische houten borstwering. Achterwand op doksaal voorzien van drie monumentale schilderijen.

Mobilair: in zijn geheel ontworpen door P. De Vigne-Quyo in 1855.

Schilderijen: de "Hemelvaart van Christus", links de "Vermenigvuldiging der vissen" en rechts, de "Bergrede", monumentale schilderijen op doek, uitgevoerd door F. Anseele, voor 1863.

Beeldhouwwerk: Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen omgeven door engelen, in gepolychromeerd hout (?); beelden van Sint-Jozef

en Sint-Vincentius-a-Paulo, in gepolychromeerd hout (?); in nissen aan de oostwand, beelden van Sint-Mattheus, Sint-Johannes, Sint-Marcus, Sint-Lucas, Sint-Paulus en Sint-Petrus, gepolychromeerde plaaster, in nissen boven uitgewerkte traveeën; beeldengroep van de Heilige Familie, gepolychromeerde plaaster, op houten sokkel met opschrift: "Jezus Maria Joseph/ verlicht ons. Help ons/ verlost ons. Amen", beeld van Sint-Antonius, gepolychromeerde plaaster, op sokkel. Neogotisch altaar, thans wit en rood geschilderd hout, tafel met reliëf van het Lam Gods, Christus- en Mariamonogram; tabernakel met bekronende nis en kruisbeeld. Kruisweg: reliëfs in gepolychromeerde plaaster, in zwarte omlijsting; bekronend schildje met kruis. Glasramen uit het atelier van Samuel Coucke (Brugge), met Heilig Hart van Jezus en Maria, Sint-Carolus B. en Sint-Stanislas K. gedateerd 1882, SSint-Franciscus A. en Sint-Ignatius L., gedateerd 1891.

- DE SMET E. 1986: De Heilig Hartkliniek te Eeklo, 1837-1987, Chroniek van honderdvijftig jaar Bejaarden- en Ziekenzorg in het Meetjesland, *Appeltjes van het Meetjesland* XXXVII, 185-248.
- DE SMET E. 1996: Chronologie van Eeklose gebeurtenissen vanaf de Belgische onafhankelijkheid – 1846- (1), *Heemkundige bijdragen uit het Meetjesland* X.4, 145-158.
- LAMPAERT L. 1967-1973: *De geschiedenis van Eeklo*, Eeklo, 246-247.
- SERRURE C. 1863: Kapel te Eecloo ingericht, *Vaderlandsch Museum* 5, 1863, 259-260.
- VAN CLEVEN J. 1990: *Neogotisch Eeklo en de Eeklose begraafplaats*, Bethunianum- Cahier 5, Eeklo.

Is aangeduid als

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.
- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Omvat de aanduiding als

- **Moeie 18 (Eeklo)** De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/85234>

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0517036	Datum opzoeking:	6/06/2024
Referentienummer:	24-9900 Hartwijk-4	Zoekdata:	43352E1613/00C000
Perceel:	43352E1613/00C000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00C000 [43352E1613/00C000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

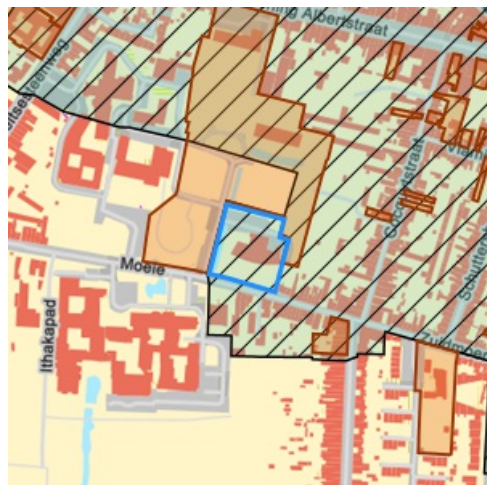
- Het onroerend goed is geen beschermd onroerend erfgoed

Legende

- | | |
|---|---|
|  Cultuurhistorische landschappen |  Monumenten |
|  Archeologische sites |  Overgangszones |
|  Stads- en dorpsgezichten | |

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Historische stadskern van Eeklo:** (detail zie bijlage)
- Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|--|--|
|  Landschapsatlas |  Archeologische zones |
|  Landschapelijk erfgoed |  Bouwkundig erfgoed |

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

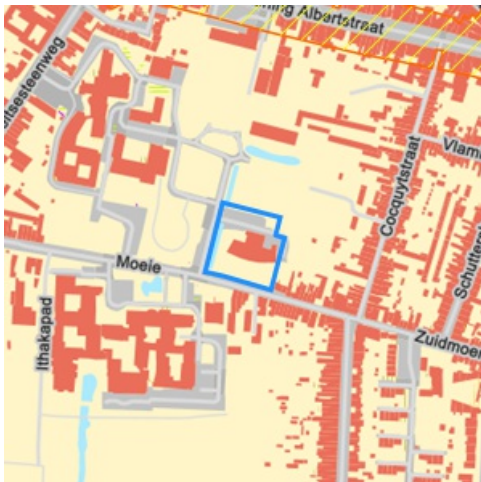
- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

-  Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in de Unesco Werelderfgoedlijst

Legende

-  Bufferzones
-  Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

-  Gewestelijk
-  Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

-  Beheersplannen
-  Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

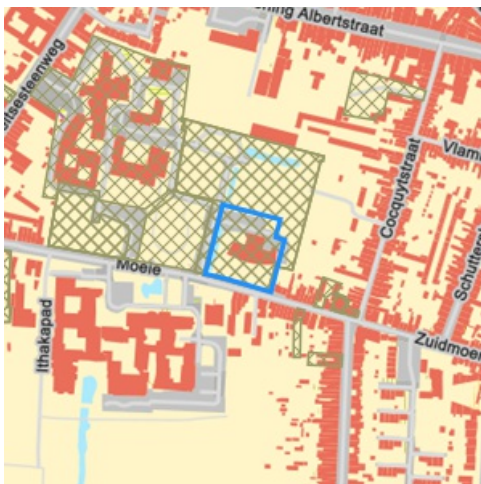
- **Historische stadskern van Eeklo:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

-  Archeologische erfgoed elementen
-  Archeologische erfgoed gehelen
-  Bouwkundig erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

-  Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 24-9900 Hartwijk-4)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00C000 [43352E1613/00C000]

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Eeklo

Vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11886>

Beschermingsbesluiten

- [Historische stadskern Eeklo - https://id.erfgoed.net/besluiten/5884](https://id.erfgoed.net/besluiten/5884)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies [calvariebergen](#), [godshuizen](#), [kloosters](#),
[Mariagrotten](#), [siertuinen](#), [kapellen \(gebouwen en structuren\)](#), [Heilig Hartbeelden](#)

Stijl

Datering [tweede kwart 19de eeuw](#), [derde kwart 19de eeuw](#), [vierde kwart 19de eeuw](#)

Betrokken personen

- [Coucke, Samuel \(Ontwerper\)](#)
- [De Smet, Hyppolyte \(Ontwerper\)](#)
- [De Vigne-Quyo, Pierre \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Waarden

Volkskundige waarde

Architecturale waarde

Artistieke waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Heeft als voorganger

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/131427>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Eeklo



Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Het centrum van Eeklo, gelegen rond de historische Sint-Vincentiuskerk, is gelegen op een 9 à 10 m hoge top van een hoger gelegen, matig droge tot zeer droge zandrug, omgeven door een vrij nat landschap, op de grens tussen de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse Polders in het westen. In die natte zandgebieden stromen onder meer de Lieve in het westen, de Bruggravenstroom in het zuiden en de Isabellabeek in het noordoosten. De zone bevindt zich op het gewestplan volledig binnen bebouwde kom, dat naast woongebied ook enkele zones bevat met gebieden voor ambachtelijke bedrijven en gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Archeologische nota

De archeologische zone van Eeklo stad omvat de historische stadskern van Eeklo, zoals die op basis van de historische kaarten van Pourbus en Ferraris (1771-1778) en het gereduceerd kadaaster van 1851 kan herkend worden. Omdat Eeklo nooit stadsmuren heeft gehad, zijn andere afbakeningsgrenzen gezocht, zoals een weg of een perceelsgrens. In het noorden en noordoosten is de archeologische zone afgebakend door de oude spoorlijn, nu de museumlijn, in het zuidoosten, aan de overzijde van de Stationstraat door de Visstraat en de Zuidmoerstraat, in het zuiden door enkele percelen tot aan de Dullaaert, die samen met de Leikensweg en de Kloosterdreef het domein van het Onze-Lieve-Vrouw-Ten Doornklooster afdijkt, om dan in de rest van het zuiden en het zuidwesten vooral via perceelsgrenzen rond de Moeie aansluiting te vinden in de noordwestelijke zone, waar enkele percelen van de windmolens afgezoomd zijn en aansluiten in het noorden bij de Lijsterbesstraat, de Berkstraat, de Eikelstraat en zo via de Opeisingsstraat opnieuw aan te sluiten bij de spoorlijn.

De langgerekte zandrug midden een laaggelegen, nat gebied was een uitstekende plaats voor de lokalisatie van Eeklo bij de economische ontwikkeling van het gebied, waarbij de religieuze instellingen zoals de Gentse Sint-Pieters- en Sint-Baafsabdijen en het Sint-Janshospitaal van Brugge een belangrijke rol speelden. Hiervan getuigen enkele laatmiddeleeuwse pachthoeven die in de 13de eeuw opgericht werden, zoals het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, net ten noordwesten van de stadskern (De Potter & Broeckeaert 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971).

Over de vroegste ontwikkeling van Eeklo en de stichting van de kerk is niets geweten. In 1240 ontvangt Eeklo stadsrechten van Johanna van Constantinopel, terwijl de oudste vermelding van de Sint-Vincentiusparochie pas uit 1331 dateert (Ryserhove 1971; Tondat 1992; Van De Bouchaute 1982). De in 1878 gesloopte kerk kende echter zeker al een 13de-eeuwse voorganger, wat onder meer blijkt uit de laat-19de-eeuwse foto's van de afgebroken, vroeg-gotische westtoren. Toen aangetroffen muurresten onder het portaal doen zelfs een mogelijk romaanse kerk op dezelfde plaats vermoeden (Tondat 1992).

De ligging langsheen een belangrijke handelsweg tussen Brugge en Antwerpen, en verbonden met Gent via het Leiken, gegraven rond 1450 en dat verbinding gaf met de Lieve, liet Eeklo toe zich als handelsstadje te ontwikkelen, onder meer door de belangrijke lakennijverheid. Binnen het graafschap Vlaanderen maakte Eeklo deel uit van het Brugse Vrije. De stadskeure van 1240 gaf Eeklo een

eigen rechtspraak en legt het grondgebied vast. Het eerste 'stedehuus' werd kort daarna opgericht op de plaats van het huidige stadhuis van rond 1650. Rond 1450 stichtten de grauwezusters van Sint-Omer het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, dat met zijn ommuring afgebeeld staat op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562. Kort daarna wordt het onder het Calvinistisch bewind in 1678 verwoest. Tijdens deze godsdiensttroebelen kwam Eeklo in de frontlijn te liggen, wat nefaste gevolgen had voor het hele historische centrum, dat eveneens grotendeels vernield werd (De Potter & Broeckaert, 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971, De Schrijver 1993; Tondat 1993; Pille 2003; Van Hoecke 1995-1998). De minderbroeders uit Brugge kopen het vervallen complex van de grauwezusters en richtten er tussen 1664 en 1685 hun nieuwe klooster in (Verschuere 1949).

Er zijn geen archeologische waarnemingen binnen deze zone geregistreerd die betrekking hebben op zijn middeleeuwse geschiedenis. Er is enkel de vondst van een gepolijste bijl in silex uit het middenneolithicum tot middenbronstijd, aan de Raverschootstraat, op de rand van de afbakening.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

Een deel van de zone is bebouwd; hoe groot de verstoring van de bodem is, is moeilijk in te schatten, deze zal alvast sterk variëren naargelang de plaats en de aard van de bebouwing. Uit archeologisch onderzoek in historische stadskernen blijkt echter duidelijk dat deze over het algemeen een dik, vrij goed bewaard en zeer gevarieerd bodemarchief bevatten, in dit geval het resultaat van een bewoningsgeschiedenis van meer dan 800 jaar.

De bewaring van organische materialen is moeilijk in te schatten, en hangt sterk af van zeer plaatselijke bodemomstandigheden. Er is een grotere kans op bewaring in de nattere zandbodems, en in diepere archeologische structuren zoals grachten, waterputten en beerputten.

Eeklo is één van de weinige middeleeuwse steden in Vlaanderen die nooit een eigen stadsomwalling gehad heeft. Als historisch, stedelijk centrum bevat ze echter de typische samenstelling van een oude stadskern, waarin een diep bodemarchief aanwezig is. /BR De archeologische zone van Eeklo Stad is gebaseerd op de spreiding van de bewoning van het stadscentrum zoals op het primitief kadaster geregistreerd staat, inclusief de zone van het Onze-Lieve-Vrouw-ten-Doorn klooster in het zuiden en de windmolens ten westen van de kern, eveneens op de zandrug gelegen. In het centrum ligt de Markt met het Stadhuis en de Sint-Vincentiuskerk. Dat dit geheel samen de oude kern uitmaakt blijkt ook uit het stadsplan van Eeklo van Pieter Pourbus uit 1562.

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

DE POTTER F. & BROECKAERT J. 1973: *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SCHRIJVER X.P. 1993: Het stadhuis van Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 2, 14-15.

DHANENS E. 1947: *De voormalige parochiekerk van Eekloo*, Antwerpen.

LAMPAERT L. 1967-1973: *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F. 2003: Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 12, 57-68.

RYSERHOVE A. 1971: Oud Eeklo, *Appeltjes van het Meetjesland* 22, 310-395.

TONDAT R. 1992: De oude kerk van de stad Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 1, 3-17.

TONDAT R. 1993: Het stadhuis van nieuw Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 2, 174-179.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingkernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.

VAN DE BOUCHAUTE C. 1982: *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN HOECKE R. 1995-1998: De annalen van Ten Doorn (1-13), *De Eeklose Dobbelsgebakene* 4 tot 7.

VERSCHUERE A. 1949: *De Minderbroeders te Eeklo, 1649-1949*, Mechelen.

Is aangeduid als

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Omvat

- **Molenstraat 230 (Eeklo)** Naar aanleiding van de bouw van meerdere wooneenheden werd in de Molenstraat te Eeklo een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Louispark, Molenstraat 109 (Eeklo)** Naar aanleiding van het verkavelen van gronden werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

- **Louisepark, Molenstraat (Eeklo)** Er blijkt een zeer lage sporendensiteit te zijn, waarbij geen relevante archeologische sporen of structuren werden aangetroffen

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300594>

Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel



Beknopte karakterisering

Typologies Heilig Hartbeelden, kapellen (gebouwen en structuren), siertuinen, Mariagrotten, kloosters, godshuizen, calvariebergen

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Smet, Hyppolyte (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

Voormalig "Weeshuis van liefdadigheid", "Gesticht van de H. Vincentius a Paulo" en later Heilig Hartkliniek met "Kapel Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen".

Historiek

Oprichting van een "hospice" voor wezen en ouderlingen door het Bureel voor Liefdadigheid van de stad, eerst in de oude onderpastorie in de Raamstraat in 1837, door toedoen van burgemeester Karel Stroo en pastoor Dhondt bediend door zusters van Sint-Vincentius a Paulo van Zele. Oprichting van een Liefdadigheidswerkhuis voor spin- en naaiwerk zonder veel succes. Door een legaat van K.L. Missegheers kon grond voor een nieuwbouw aangekocht worden in 1838 aan de Brugsestraat, de huidige Koning Albertstraat. Oudste vleugels van 1840 naar bewaarde plannen van de Eeklose architect Hippolyte De Smet van 1839. Het waren twee eenvoudige gewit bakstenen gebouwen opgetrokken aan de straat en parallel ten zuiden ervan, met negen traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Met financiële steun van Karel Stroo werd in 1855 de straatgevel naar het oosten verlengd, de kapel aangebouwd aan de oostzijde van de zuidvleugel en werd een haakse oostvleugel met de eerste ziekenzaal gebouwd. De kapel werd volgens de literatuur gebouwd naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo, die ook voor de uitzonderlijke sculpturale decoratie in vroege romantische neogotiek instond. Kapel gewijd op 4 mei 1857 door Monseigneur Delebecque, bisschop van Gent, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen. Volgens het kadasterarchief liet K. Stroo op het perceel achter het klooster, palend aan Moei, in 1856 een "paviljoen" optrekken in neobyzantijnse stijl, opgetekend in het kadaster als hospitaal en oorspronkelijk bestemd voor besmettelijke zieken. Later beter gekend als kasteeltje van ridder Stroo en door hem als zomerverblijf gebruikt tot zijn dood in 1873.

Vanaf de jaren 1860 werden nieuwe zalen zoals het "oude mannenhuis" en nutsgebouwen zoals een wasserij, bakkerij en schoenmakerij opgericht. Met financiële steun van de familie Bovyn werd er een weeshuis opgericht in 1893. Door aankoop van gronden ten zuidoosten

van het domein ontstonden ongekende expansiemogelijkheden en breidde vooral het ziekenhuis zich verder uit.

In 1933 werd de voorbouw van "het Godshuis" aangepast in neotraditionele stijl en het ziekenhuis gemoderniseerd. Pas in 1945 kon de vzw Zusters van Sint-Vincentius a Paulo de gebouwen en gronden van de COO afkopen. De verkoopakte bepaalde onder meer dat het kasteeltje van ridder Stroo zou omgebouwd worden tot instelling voor besmettelijke zieken. Het lazaret Sint-Elisabeth werd na korte tijd heringericht als weeshuis en zal in de jaren 1960, bij de grote uitbreiding van het ziekenhuis, gesloopt worden.

In 1957 fusioneerde de congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo met die van de zusters van de Kindsheid Jezus van Gent. Hetzelfde jaar nog werden de gebouwen van het oud weeshuis, tot 1954 ook lagere meisjesschool, uitgebreid en omgevormd tot verpleegsterschool (zie gevelsteen). Intussen is dit gebouw ook grotendeels gesloopt in functie van de nieuwe bouw voor het kinderdagverblijf "Kinderlach" dat zijn gebouwen van 1963 rechts van de oprit aan Moeie verlaten heeft. Begin de jaren 1960 werd ook de nieuwe, vier bouwlagen hoge ziekenhuisvleugels opgetrokken ten zuiden van de oude gebouwen, met ingang vanaf Moeie.

Aan de kant van Moeie bleef nog een deel van de aangelegde tuin met gras- en bloemenperken en parkbomen bewaard met in het midden een Heilig Hartbeeld op hoge sokkel en een Lourdesgrot in cementrustiek van 1891, voorheen met beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en Sint-Bernadette. Achteraan bleef de calvarie van Désiré Smits van 1893, bewaard.

In 2002 werden de oudste straatvleugels aan de Koning Albertstraat gesloopt, de oude zuidvleugel met aanpalende kapel en drie traveeën van de oude oostvleugel bleven behouden en zijn gerestaureerd. Op termijn zal de ziekenhuisfunctie op deze locatie verdwijnen en alle gebouwen overgedragen worden aan de stad Eeklo.

Beschrijving

Thans vanaf de Koning Albertstraat zichtbare geelgeschilderde verankerde bakstenen **kloostervleugel** van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van zwarte pannen, waarvan negen linker traveeën van 1839, de drie rechter traveeën werden volgens het kadasterarchief toegevoegd in 1877. Rechthoekige vensters op arduinen dorpels, twee rechter traveeën met blinde bovenvensters, en rechthoekige deur in vlakke arduinen omlijsting in de vijfde travee. Horizontaliserende pui- en daklijst onder de houten kroonlijst. Links aansluitende kapel met twee zichtbare traveeën en toegangsportaal. Ten oosten, aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel waarvan drie traveeën en twee bouwlagen bewaard bleven. Gelijkaardige, thans eveneens geelgeschilderde achtergevel met behouden centrale rechthoekige deuromlijsting in hardsteen (thans venster) en latere steekboogdeur in hardstenen omlijsting met hoekblokken en neuten; bekronende rondboognis met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje onder waterlijst, in de linker travee.

Recent gerenoveerd *interieur* met behouden dwarsgang met rondboogdoorgangen en waarop rondboogdeuren met typische bovenlichten uitzien; behouden cementtegelvloer met geometrisch motief. Rechte steektrap tussen twee muren, met vaasvormige trappaal, naar de bovenverdieping met dezelfde aanleg.

Georiënteerde eenbeukige **zaalkapel** op rechthoekige plattegrond van vijf en een halve traveeën onder leien zadeldak, parallel aan de Koning Albertstraat; vierkant houten klokkenstoeltje boven de westgevel. Opgetrokken uit baksteen, (volgens bewaarde rekingen Scheldesteen), aan de noordzijde gecementeerd met schijnvoegen en doorbroken door twee spitsboogvensters met gietijzeren ramen en glas-in-loodvulling, onder omlopende waterlijst. Rechter travee met uitspringend geschilderd bakstenen portaal met spitsboogpoort met bakstenen archivoltten gevat in rechthoekig spaarveld en geflankeerd door versneden steunberen. Nieuwe poort met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje op sokkel. Links twee getraliede spitsboogvenstertjes. Vrijstaande oostgevel met iets uitspringende nis met hoge rechthoekige vensters in de zijgevels, en twee flankerende spitsboogvensters met glas-in-loodvulling. Haast volledig ingebouwde zuidgevel.

Opmerkelijk neogotisch *interieur*, kenmerkend voor de vroege romantische neogotiek, of stukadoorneogotiek. Ruime eenbeukige zaalkapel overwelfd met een gestuct kruisribgewelf met fijne ribben en thans donkergroengeschilderde gewelfvlakken. Polychroom geschilderde ribben doodlopend op bladwerkconsolen. Opmerkelijke oostwand met boven het altaar een hoge nis met indirect verlichte beeldengroep van Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-ontvangen tussen engelen in een stralenkrans. De rechthoekige nis met ingeschreven spitsboog en ezelsrugboog met geajoureed fijn neogotische houtsnijwerk ertussen wordt geflankeerd door gebundelde, polychroom geschilderde zuiltjes en bekroond door een in stucwerk met houtimitatieschildering uitgevoerde kroonlijst met bekronende driepasmotieffjes met kruisjes. Flankerende hooggeplaatste spitsboogvormige vensters in geprofileerde omlijsting met gietijzeren tracering en glas-in-loodramen. Er onder, spitsboognissen in rijkelijke neogotische gepolychromeerde en vergulde omlijsting met engelenhoofdjes en beelden van de Sint-Joseph en Sint-Vincentius a Paulo. Zijwanden geritmeerd door afwisselend, gelijkaardige rijkelijk met neogotisch stucwerk versierde traveeën in houtimitatiebeschildering met ingewerkte tribunes bij het altaar, preekstoel (verdwenen) in de middentravee en biechtstoel (verdwenen) in de westtravee. Er boven, spitsboognissen met beelden van de evangelisten, respectievelijk van Sint-Mattheus en Sint-Johannes, Sint-Marcus en Sint-Lucas. Tussenliggende traveeën voorzien van ingewerkte kruiswegstaties onder omlopende lijst. Omlopende kleurrijke marmeren plint en boogfries die de wanden in twee registers verdeelt. Bovenste register voorheen geschilderd met imitatiestenen met centraal stermtotieffje en voegen, thans egaal geelgeschilderd. Westzijde met toegangsdeur in uitgewerkte, bruingeschilderde omlijsting en doksaal ondersteund door twee slanke gebundelde zuilen met composietkapiteel; bekronende neogotische houten borstwering. Achterwand op doksaal voorzien van drie monumentale schilderijen.

Mobilair: in zijn geheel ontworpen door P. De Vigne-Quyo in 1855.

Schilderijen: de "Hemelvaart van Christus", links de "Vermenigvuldiging der vissen" en rechts, de "Bergrede", monumentale schilderijen op doek, uitgevoerd door F. Anseele, voor 1863.

Beeldhouwwerk: Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-ontvangen omgeven door engelen, in gepolychromeerd hout (?); beelden van Sint-Jozef

en Sint-Vincentius-a-Paulo, in gepolychromeerd hout (?); in nissen aan de oostwand, beelden van Sint-Mattheus, Sint-Johannes, Sint-Marcus, Sint-Lucas, Sint-Paulus en Sint-Petrus, gepolychromeerde plaaster, in nissen boven uitgewerkte traveeën; beeldengroep van de Heilige Familie, gepolychromeerde plaaster, op houten sokkel met opschrift: "Jezus Maria Joseph/ verlicht ons. Help ons/ verlost ons. Amen", beeld van Sint-Antonius, gepolychromeerde plaaster, op sokkel. Neogotisch altaar, thans wit en rood geschilderd hout, tafel met reliëf van het Lam Gods, Christus- en Mariamonogram; tabernakel met bekronende nis en kruisbeeld. Kruisweg: reliëfs in gepolychromeerde plaaster, in zwarte omlijsting; bekronend schildje met kruis. Glasramen uit het atelier van Samuel Coucke (Brugge), met Heilig Hart van Jezus en Maria, Sint-Carolus B. en Sint-Stanislas K. gedateerd 1882, SSint-Franciscus A. en Sint-Ignatius L., gedateerd 1891.

- DE SMET E. 1986: De Heilig Hartkliniek te Eeklo, 1837-1987, Chroniek van honderdvijftig jaar Bejaarden- en Ziekenzorg in het Meetjesland, *Appeltjes van het Meetjesland* XXXVII, 185-248.
- DE SMET E. 1996: Chronologie van Eeklose gebeurtenissen vanaf de Belgische onafhankelijkheid – 1846- (1), *Heemkundige bijdragen uit het Meetjesland* X.4, 145-158.
- LAMPAERT L. 1967-1973: *De geschiedenis van Eeklo*, Eeklo, 246-247.
- SERRURE C. 1863: Kapel te Eecloo ingericht, *Vaderlandsch Museum* 5, 1863, 259-260.
- VAN CLEVEN J. 1990: *Neogotisch Eeklo en de Eeklose begraafplaats*, Bethunianum- Cahier 5, Eeklo.

Is aangeduid als

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.
- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Omvat de aanduiding als

- **Moeie 18 (Eeklo)** De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/85234>

Gegevens opvraging

Ordernummer:	O2024-0517043	Datum opzoeking:	6/06/2024
Referentienummer:	24-9900 Hartwijk-2	Zoekdata:	43352E1613/00D000
Perceel:	43352E1613/00D000		

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00D000 [43352E1613/00D000]

Informatievraag: Beschermd onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

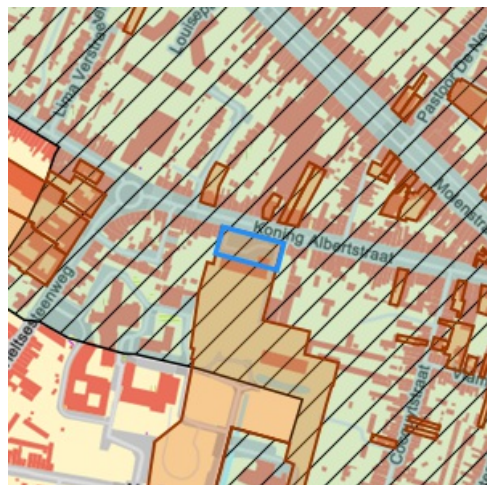
- **Heilig Hartkliniek: kapel:** (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|---|--|
|  Cultuurhistorische landschappen |  Monumenten |
|  Archeologische sites |  Overgangszones |
|  Stads- en dorpsgezichten | |

Informatievraag: Vastgestelde inventaris onroerend erfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- **Historische stadskern van Eeklo:** (detail zie bijlage)
- **Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** (detail zie bijlage)

Legende

- | | |
|--|--|
|  Landschapsatlas |  Archeologische zones |
|  Landschapelijk erfgoed |  Bouwkundig erfgoed |

Informatievraag: Erfgoedlandschap (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed is niet opgenomen in het erfgoedlandschap

Legende

-  Landschapelijk erfgoed

Informatievraag: Unesco werelderfgoed (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- **Stadhuis Eeklo met belfort: buffer:** (detail zie bijlage)

Legende

-  Bufferzones
-  Kernzones

Informatievraag: Gebieden geen archeologie (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend erfgoed is niet opgenomen in gebieden waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt

Legende

-  Gewestelijk
-  Gemeentelijk

Informatievraag: Erfgoed plannen (Met juridische gevolgen)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

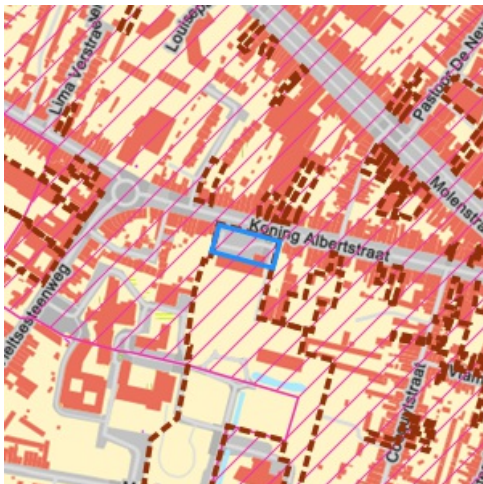
- Het onroerend goed heeft geen erfgoed plannen

Legende

-  Beheersplannen
-  Onroerenderfgoedrichtplannen

Informatievraag: Wetenschappelijke inventaris onroerend erfgoed (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- **Historische stadskern van Eeklo:** Archeologisch (detail zie bijlage)
- **Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel:** Bouwkundig (detail zie bijlage)

Legende

-  Archeologische erfgoed elementen
-  Archeologische erfgoed gehelen
-  Bouwkundig erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed elementen
-  Landschappelijk erfgoed gehelen

Informatievraag: Archeologienota's (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen goedgekeurde archeologienota's

Legende

-  Archeologienota's

Informatievraag: Eindverslag archeologie (Aanvullend overzicht)

Indicatieve kaartweergave



Resultaat

- Het onroerend goed heeft geen eindverslagen van archeologisch onderzoek

Legende

 Eindverslag archeologie

Welke informatie kan u terugvinden in dit uittreksel?

Beschermd onroerend erfgoed

De minister bevoegd voor onroerend erfgoed kan een goed beschermen als het door de erfgoedwaarden van algemeen belang is. Het moet minimaal in de staat blijven waarin het zich bevond op het moment van de bescherming.

Is het onroerend goed beschermd, dan gelden er verschillende specifieke juridische (per monument, stads- of dorpsgezicht of cultuurhistorisch landschap) gevolgen om het behoud ervan te garanderen. Bovendien kan je beroep doen op verschillende vormen van financiële ondersteuning.

Er zijn vier mogelijke vormen van bescherming: een beschermd monument, een beschermd cultuurhistorisch landschap, een beschermd stads- of dorpsgezicht en een beschermde archeologische site. Binnen elk van deze statuten is het mogelijk om een overgangszone in te stellen. Zo'n zone ondersteunt de erfgoedwaarden van het beschermde goed.

Vastgesteld onroerend erfgoed

De vaststelling van een inventaris is één van de instrumenten die de Vlaamse overheid kan inzetten om onroerend erfgoed te behouden. Hiermee bevestigt de bevoegde minister dat alle erfgoeditems op een vastgestelde lijst erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Bij een vastgesteld item moet de overheid, eigenaar of beheerder rekening houden met rechtsgevolgen. De rechtsgevolgen zijn minder uitgebreid dan bij een beschermd erfgoed. Bovendien gelden voor alle vastgesteld bouwkundig en landschappelijk erfgoed in Vlaanderen eenzelfde set rechtsgevolgen.

Het onroerenderfgoeddecreet voorziet bevoegdheid voor steden en gemeenten voor het inventariseren van bouwkundig en landschappelijk erfgoed. De Vlaamse overheid inventariseert het archeologisch erfgoed, varend erfgoed en de landschappelijke gehelen (Landschapsatlas).

Erfgoedlandschap

Anders dan bij een bescherming of vaststelling van een onroerend goed verloopt de procedure van een erfgoedlandschap via de regelgeving Ruimtelijke Ordening. Als er voor een gebied een RUP wordt opgemaakt, kan de plannende overheid (gemeente, provincie of Vlaanderen) ervoor kiezen om hier ook een erfgoedlandschap in af te bakenen. Zo kunnen er stedenbouwkundige voorschriften gekoppeld worden aan het erfgoedlandschap waarmee ingezet wordt op erfgoedzorg. Wordt je goed erfgoedlandschap, moet je rekening houden met zorgplicht.

Unesco werelderfgoed

De Werelderfgoedconventie van 1972 betracht cultureel en natuurlijk erfgoed dat van unieke en universele waarde is voor de mensheid, te bewaren en te ontsluiten voor toekomstige generaties. Meer dan 190 lidstaten hebben deze Conventie ondertekend. België is sinds 1996 ook partij bij het Werelderfgoedverdrag. Zowel cultureel als natuurlijk erfgoed, als erfgoed dat daarvan een gecombineerde vorm is, kan voor de Werelderfgoedlijst worden voorgedragen. Vlaanderen telt momenteel zeven beschermingen op de Werelderfgoedlijst: een serie van 13 begijnhoven en van 26 belforten, het atelier Plantin-Moretus, de woning Giuette, de volledige Brugse binnenstad, het Zoniënwoud, de Wortel-Kolonie en begraafplaatsen en herdenkingsites van WO I.

Gebieden geen archeologie

De kaart wordt sinds 2016 periodiek vastgesteld door het agentschap. Op die manier kunnen percelen of gebieden die beantwoorden aan de criteria voor opname op korte termijn op de kaart opgenomen worden. Dit geeft bouwheren, verkavelaars en ontwikkelaars met plannen voor dergelijke percelen de mogelijkheid om vrijgesteld te worden van een archeologisch vooronderzoek, zonder vertraging en bijkomende kosten.

Plannen

Een goedgekeurd beheersplan legt geen actieve verplichtingen op. Het is en blijft een geconcretiseerde beheersvisie voor een erfgoedplaats. Toch heeft het document in zekere mate een 'dwingend' kader waarbinnen je moet blijven: als je werken wil uitvoeren, moeten ze stroken met de beheersdoelstellingen uit het beheersplan. Zijn de beheersdoelstellingen niet meer passend, dan kan je een aanpassing van het beheersplan aanvragen of een nieuw beheersplan opmaken. De geldigheidsduur van een plan is 24 jaar. In bepaalde gevallen heb je een goedgekeurd beheersplan nodig om een erfgoedpremie aan te vragen.

Geïntervieweerd wetenschappelijk onroerend erfgoed

Het agentschap Onroerend Erfgoed heeft de expliciete opdracht om al het waardevolle onroerend erfgoed in Vlaanderen te inventariseren. Door de jaren heen zijn er meerdere wetenschappelijke inventarissen opgemaakt over bouwkundig, landschappelijk en archeologisch erfgoed.

Geïntervieweerd onroerend erfgoed is opgenomen in een wetenschappelijke inventaris. Zo'n opname heeft geen rechtsgevolgen. Het goed wordt enkel beschreven en gedocumenteerd.

Archeologienota's en nota's

Een bouwheer is in bepaalde gevallen verplicht om een archeologienota toe te voegen aan een vergunningsaanvraag. Hij stelt daarvoor een erkend archeoloog aan om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren en een archeologienota op te stellen. Of je verplicht bent een archeologienota toe te voegen aan je vergunningsaanvraag is onder meer afhankelijk van: oppervlakte perceel en bodemingreep, ruimtelijke bestemming van perceel en of het terrein zich situeert in een beschermde archeologische site, in een vastgestelde archeologische zone of in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.

Eindverslag archeologisch onderzoek

Bij bouw- of verkavelingsprojecten maakt een erkend archeoloog verschillende verslagen op om archeologisch erfgoed te documenteren. De bouwheer moet aangeven of er archeologisch erfgoed op het terrein wordt verwacht en hoe hiermee zal worden omgegaan. Een vooronderzoek resulteert in een archeologienota of een nota bij een uitgesteld vooronderzoek. Als uit het vooronderzoek blijkt dat een archeologische site verder onderzocht moet worden, volgt een opgraving, uitgevoerd door een erkend archeoloog. Binnen twee maanden na het veldwerk maakt de archeoloog een archeologierapport met voorlopige bevindingen, dat aantoont dat het werk op het terrein is voltooid en de bouwwerkzaamheden kunnen beginnen. Het definitieve eindverslag, met alle onderzoeksresultaten, wordt binnen twee jaar na de opgraving bezorgd.

Wetgeving

Decreet van 12 juli 2013 betreffende het onroerend erfgoed, gewijzigd bij het decreet van 4 april 2014 (Belgisch Staatsblad 17 oktober 2013 en 15 april 2014). Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

Meer info

www.onroerenderfgoed.be

Bron vastgoedinfo

Deze opvraging bevat overheidsinformatie verkregen van het Agentschap Onroerend Erfgoed, Koning Albert-II-Laan 19, bus 5, 1210 Brussel en Informatie Vlaanderen, Havenlaan 88, 1000 Brussel wat betreft het Grootschalig Referentie Bestand Vlaanderen (GRB).

Document gegenereerd op basis van de gegevens ontvangen van het Agentschap Onroerend erfgoed via de ORIS webservices.

CIB vlaanderen vzw - Kortrijksesteenweg 1005 - 9000 Gent
0425.043.508 - vastgoedinfo@vastgoedloket.be

Bijlage

Informatieaanvraag Onroerend erfgoed

(Referentienummer: 24-9900 Hartwijk-2)

Resultaat opvraging perceel gelegen in Eeklo afdeling EEKLO 2 AFD, sectie E met perceelnummer 1613/00D000 [43352E1613/00D000]

Beschermd onroerend erfgoed

Beschermd monument: Heilig Hartkliniek: kapel

Beschermd monument

Beknopte karakterisering

Typologies kapellen (gebouwen en structuren)

Stijl

Datering derde kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) bracht een advies uit waarbij de historische en artistieke waarde van de kapel als volgt werd gemotiveerd: De neogotische kapel van de Heilig Hartkliniek werd gebouwd in de jaren 1855-1857 op kosten van de Eeklose mecenas ridder Stroot. Het gebouw, dat aan drie zijden in de kliniekvleugels is ingebouwd, bezit een zeer merkwaardig en rijk neogotisch interieur, gekenmerkt door een prachtige behandeling van het architectonisch detail. Dit gebouw kan doorgaan als een hoogtepunt van onze neogotiek, waarbij naast de rijke detaillering van de binnen aankleding ook de evenwichtig geconcipeerde binnenruimte van belang is. De rijke neogotiek, weerspiegeld in het gewelf en de rijkelijk behandelde muurvlakken, is zelden in onze neogotische architectuur geëvenaard. Deze kapel kan beschouwd worden als een interessant voorbeeld van neogotiek en in het bijzonder van stukadoorsneogotiek. De meeste elementen van de wanddecoratie, de deuromlijstingen in het bijzonder, zijn in stucco uitgevoerd. Enkel de kleinere details, zoals bekroningen, zijn in hout.

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000736, kapel Heilig Hartkliniek, advies KCML (1984).

Waarden

Historische waarde

De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Is de gedeeltelijke aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/8078>

Beschermingsbesluiten

- Heilig Hartkliniek: kapel - <https://id.erfgoed.net/besluiten/2025>
Definitieve beschermingsbesluiten

Vastgestelde inventaris

Vastgestelde archeologische zone: Historische stadskern van Eeklo

Vastgestelde archeologische zone

Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

De historische stadskern is een immense en complexe archeologische zone die het resultaat is van een eeuwenlange intense bewoning binnen de stedelijke grenzen, meestal een omwalling. De stadsplattegrond kent een cumulatief karakter en verschillende fasen, met een oude nederzettingkern die soms teruggaat op een vroeg- of pre-middeleeuwse aanwezigheid. Voor de afbakening is in eerste instantie gekeken naar het 19de-eeuwse gereduceerde kadaster omdat dit de eerste nauwkeurige kadasterkaart is die nog een tijdsbeeld geeft van voor de industrialisering.

Is de aanduiding van

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11886>

Beschermingbesluiten

- [Historische stadskern Eeklo - https://id.erfgoed.net/besluiten/5884](https://id.erfgoed.net/besluiten/5884)
Vaststellingsbesluiten

Vastgesteld bouwkundig erfgoed: Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel

Vastgesteld bouwkundig erfgoed

Beknopte karakterisering

Typologies [calvariebergen](#), [godshuizen](#), [kloosters](#), [Mariagrotten](#), [siertuinen](#), [kapellen \(gebouwen en structuren\)](#), [Heilig Hartbeelden](#)

Stijl

Datering [tweede kwart 19de eeuw](#), [derde kwart 19de eeuw](#), [vierde kwart 19de eeuw](#)

Betrokken personen

- [Coucke, Samuel \(Ontwerper\)](#)
- [De Smet, Hyppolyte \(Ontwerper\)](#)
- [De Vigne-Quyo, Pierre \(Ontwerper\)](#)

Beschrijving

Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Waarden

Volkskundige waarde

Architecturale waarde

Artistieke waarde

Historische waarde

Is de aanduiding van

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Heeft als voorganger

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/131427>

Beschermingsbesluiten

- [Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen - https://id.erfgoed.net/besluiten/15002](#)
SchrappingsbesluitenVaststellingsbesluiten

Historische stadskern van Eeklo



Beknopte karakterisering

Typologies [steden](#)

Datering [middeleeuwen](#), [nieuwe tijd](#)

Beschrijving

Algemene Beschrijving

Het centrum van Eeklo, gelegen rond de historische Sint-Vincentiuskerk, is gelegen op een 9 à 10 m hoge top van een hoger gelegen, matig droge tot zeer droge zandrug, omgeven door een vrij nat landschap, op de grens tussen de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse Polders in het westen. In die natte zandgebieden stromen onder meer de Lieve in het westen, de Bruggravenstroom in het zuiden en de Isabellabeek in het noordoosten. De zone bevindt zich op het gewestplan volledig binnen bebouwde kom, dat naast woongebied ook enkele zones bevat met gebieden voor ambachtelijke bedrijven en gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen.

Archeologische nota

De archeologische zone van Eeklo stad omvat de historische stadskern van Eeklo, zoals die op basis van de historische kaarten van Pourbus en Ferraris (1771-1778) en het gereduceerd kadaster van 1851 kan herkend worden. Omdat Eeklo nooit stadsmuren heeft gehad, zijn andere afbakeningsgrenzen gezocht, zoals een weg of een perceelsgrens. In het noorden en noordoosten is de archeologische zone afgebakend door de oude spoorlijn, nu de museumlijn, in het zuidoosten, aan de overzijde van de Stationstraat door de Visstraat en de Zuidmoerstraat, in het zuiden door enkele percelen tot aan de Dullaaert, die samen met de Leikensweg en de Kloosterdreef het domein van het Onze-Lieve-Vrouw-Ten Doornklooster aflijnt, om dan in de rest van het zuiden en het zuidwesten vooral via perceelsgrenzen rond de Moeie aansluiting te vinden in de noordwestelijke zone, waar enkele percelen van de windmolens afgezoomd zijn en aansluiten in het noorden bij de Lijsterbesstraat, de Berkstraat, de Eikelstraat en zo via de Opeisingsstraat opnieuw aan te sluiten bij de spoorlijn.

De langgerekte zandrug midden een laaggelegen, nat gebied was een uitstekende plaats voor de lokalisatie van Eeklo bij de economische ontwikkeling van het gebied, waarbij de religieuze instellingen zoals de Gentse Sint-Pieters- en Sint-Baafsabdijen en het Sint-Janshospitaal van Brugge een belangrijke rol speelden. Hiervan getuigen enkele laatmiddeleeuwse pachthoeven die in de 13de eeuw opgericht werden, zoals het Sint-Jansgoed en het Goed ter Moere, net ten noordwesten van de stadskern (De Potter & Broeckeaert 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971).

Over de vroegste ontwikkeling van Eeklo en de stichting van de kerk is niets geweten. In 1240 ontvangt Eeklo stadsrechten van Johanna van Constantinopel, terwijl de oudste vermelding van de Sint-Vincentiusparochie pas uit 1331 dateert (Ryserhove 1971; Tondat 1992; Van De Bouchaute 1982). De in 1878 gesloopte kerk kende echter zeker al een 13de-eeuwse voorganger, wat onder meer blijkt uit de laat-19de-eeuwse foto's van de afgebroken, vroeg-gotische westtoren. Toen aangetroffen muurresten onder het portaal doen zelfs een mogelijk romaanse kerk op dezelfde plaats vermoeden (Tondat 1992).

De ligging langsheen een belangrijke handelsweg tussen Brugge en Antwerpen, en verbonden met Gent via het Leiken, gegraven rond 1450 en dat verbinding gaf met de Lieve, liet Eeklo toe zich als handelsstadje te ontwikkelen, onder meer door de belangrijke lakennijverheid. Binnen het graafschap Vlaanderen maakte Eeklo deel uit van het Brugse Vrije. De stadskeure van 1240 gaf Eeklo een

eigen rechtspraak en legt het grondgebied vast. Het eerste 'stedehuus' werd kort daarna opgericht op de plaats van het huidige stadhuis van rond 1650. Rond 1450 stichtten de grauwezusters van Sint-Omer het Onze-Lieve-Vrouweklooster Ten Doorn, dat met zijn ommuring afgebeeld staat op de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus uit 1562. Kort daarna wordt het onder het Calvinistisch bewind in 1678 verwoest. Tijdens deze godsdiensttroebelen kwam Eeklo in de frontlijn te liggen, wat nefaste gevolgen had voor het hele historische centrum, dat eveneens grotendeels vernield werd (De Potter & Broeckaert, 1973; Lampaert 1967-1973; Ryserhove 1971, De Schrijver 1993; Tondat 1993; Pille 2003; Van Hoecke 1995-1998). De minderbroeders uit Brugge kopen het vervallen complex van de grauwezusters en richtten er tussen 1664 en 1685 hun nieuwe klooster in (Verschuere 1949).

Er zijn geen archeologische waarnemingen binnen deze zone geregistreerd die betrekking hebben op zijn middeleeuwse geschiedenis. Er is enkel de vondst van een gepolijste bijl in silex uit het middenneolithicum tot middenbronstijd, aan de Raverschootstraat, op de rand van de afbakening.

Evaluatie van de bewaringstoestand en motivatie voor de afbakening

Een deel van de zone is bebouwd; hoe groot de verstoring van de bodem is, is moeilijk in te schatten, deze zal alvast sterk variëren naargelang de plaats en de aard van de bebouwing. Uit archeologisch onderzoek in historische stadskernen blijkt echter duidelijk dat deze over het algemeen een dik, vrij goed bewaard en zeer gevarieerd bodemarchief bevatten, in dit geval het resultaat van een bewoningsgeschiedenis van meer dan 800 jaar.

De bewaring van organische materialen is moeilijk in te schatten, en hangt sterk af van zeer plaatselijke bodemomstandigheden. Er is een grotere kans op bewaring in de nattere zandbodems, en in diepere archeologische structuren zoals grachten, waterputten en beerputten.

Eeklo is één van de weinige middeleeuwse steden in Vlaanderen die nooit een eigen stadsomwalling gehad heeft. Als historisch, stedelijk centrum bevat ze echter de typische samenstelling van een oude stadskern, waarin een diep bodemarchief aanwezig is. /BR De archeologische zone van Eeklo Stad is gebaseerd op de spreiding van de bewoning van het stadscentrum zoals op het primitief kadaster geregistreerd staat, inclusief de zone van het Onze-Lieve-Vrouw-ten-Doorn klooster in het zuiden en de windmolens ten westen van de kern, eveneens op de zandrug gelegen. In het centrum ligt de Markt met het Stadhuis en de Sint-Vincentiuskerk. Dat dit geheel samen de oude kern uitmaakt blijkt ook uit het stadsplan van Eeklo van Pieter Pourbus uit 1562.

Bibliografie

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden voor Zijn Koninklijke Hoogheid de Hertog Karel Alexander van Lotharingen, Jozef Jean François de Ferraris, Koninklijke Bibliotheek van België, uitgegeven in 1770-1778, schaal 1:11.520 herleid naar 1:25.000.

Gereduceerde Kadasterkaart van België, Dépôt de la Guerre, uitgegeven in 1845-1855, schaal 1:20.000.

DE POTTER F. & BROECKAERT J. 1973: *Geschiedenis van de Gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Arrondissement Eeklo*, Gent.

DE SCHRIJVER X.P. 1993: Het stadhuis van Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 2, 14-15.

DHANENS E. 1947: *De voormalige parochiekerk van Eekloo*, Antwerpen.

LAMPAERT L. 1967-1973: *De Geschiedenis van Eeklo*, Eeklo.

PILLE F. 2003: Zes eeuwen stadhuis, 1. De 15de en 16de eeuw, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 12, 57-68.

RYSERHOVE A. 1971: Oud Eeklo, *Appeltjes van het Meetjesland* 22, 310-395.

TONDAT R. 1992: De oude kerk van de stad Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 1, 3-17.

TONDAT R. 1993: Het stadhuis van nieuw Eeklo, *De Eeklose Dobbelsgebakene* 2, 174-179.

TYS D., BUYLE E., VERDURMEN I. & CANTERS F. 2010: *Vectorisering en karakterisering van nederzettingskernen op basis van het zgn. 'gereduceerd kadaster'*, Skar-Rapport 5, Brussel.

VAN DE BOUCHAUTE C. 1982: *De Sint-Vincentiuskerk te Eeklo*, Eeklo.

VAN HOECKE R. 1995-1998: De annalen van Ten Doorn (1-13), *De Eeklose Dobbelsgebakene* 4 tot 7.

VERSCHUERE A. 1949: *De Minderbroeders te Eeklo, 1649-1949*, Mechelen.

Is aangeduid als

- **Eeklo (Eeklo)** Deze zone omvat de historische stadskern van Eeklo.

Omvat

- **Molenstraat 230 (Eeklo)** Naar aanleiding van de bouw van meerdere wooneenheden werd in de Molenstraat te Eeklo een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.
- **Louispark, Molenstraat 109 (Eeklo)** Naar aanleiding van het verkavelen van gronden werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.

- **Louisepark, Molenstraat (Eeklo)** Er blijkt een zeer lage sporendensiteit te zijn, waarbij geen relevante archeologische sporen of structuren werden aangetroffen

Is deel van

- Eeklo (Eeklo)

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300594>

Gesticht Sint-Vincentius a Paulo en kapel



Beknopte karakterisering

Typologies Heilig Hartbeelden, kapellen (gebouwen en structuren), siertuinen, Mariagrotten, kloosters, godshuizen, calvariebergen

Stijl

Datering vierde kwart 19de eeuw, derde kwart 19de eeuw, tweede kwart 19de eeuw

Betrokken personen

- Coucke, Samuel (Ontwerper)
- De Smet, Hyppolyte (Ontwerper)
- De Vigne-Quyo, Pierre (Ontwerper)

Beschrijving

Voormalig "Weeshuis van liefdadigheid", "Gesticht van de H. Vincentius a Paulo" en later Heilig Hartkliniek met "Kapel Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen".

Historiek

Oprichting van een "hospice" voor wezen en ouderlingen door het Bureel voor Liefdadigheid van de stad, eerst in de oude onderpastorie in de Raamstraat in 1837, door toedoen van burgemeester Karel Stroo en pastoor Dhondt bediend door zusters van Sint-Vincentius a Paulo van Zele. Oprichting van een Liefdadigheidswerkhuis voor spin- en naaiwerk zonder veel succes. Door een legaat van K.L. Missegheers kon grond voor een nieuwbouw aangekocht worden in 1838 aan de Brugsestraat, de huidige Koning Albertstraat. Oudste vleugels van 1840 naar bewaarde plannen van de Eeklose architect Hippolyte De Smet van 1839. Het waren twee eenvoudige gewit bakstenen gebouwen opgetrokken aan de straat en parallel ten zuiden ervan, met negen traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Met financiële steun van Karel Stroo werd in 1855 de straatgevel naar het oosten verlengd, de kapel aangebouwd aan de oostzijde van de zuidvleugel en werd een haakse oostvleugel met de eerste ziekenzaal gebouwd. De kapel werd volgens de literatuur gebouwd naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo, die ook voor de uitzonderlijke sculpturale decoratie in vroege romantische neogotiek instond. Kapel gewijd op 4 mei 1857 door Monseigneur Delebecque, bisschop van Gent, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen. Volgens het kadasterarchief liet K. Stroo op het perceel achter het klooster, palend aan Moei, in 1856 een "paviljoen" optrekken in neobyzantijnse stijl, opgetekend in het kadaster als hospitaal en oorspronkelijk bestemd voor besmettelijke zieken. Later beter gekend als kasteeltje van ridder Stroo en door hem als zomerverblijf gebruikt tot zijn dood in 1873.

Vanaf de jaren 1860 werden nieuwe zalen zoals het "oude mannenhuis" en nutsgebouwen zoals een wasserij, bakkerij en schoenmakerij opgericht. Met financiële steun van de familie Bovyn werd er een weeshuis opgericht in 1893. Door aankoop van gronden ten zuidoosten

van het domein ontstonden ongekende expansiemogelijkheden en breidde vooral het ziekenhuis zich verder uit.

In 1933 werd de voorbouw van "het Godshuis" aangepast in neotraditionele stijl en het ziekenhuis gemoderniseerd. Pas in 1945 kon de vzw Zusters van Sint-Vincentius a Paulo de gebouwen en gronden van de COO afkopen. De verkoopakte bepaalde onder meer dat het kasteeltje van ridder Stroo zou omgebouwd worden tot instelling voor besmettelijke zieken. Het lazaret Sint-Elisabeth werd na korte tijd heringericht als weeshuis en zal in de jaren 1960, bij de grote uitbreiding van het ziekenhuis, gesloopt worden.

In 1957 fusioneerde de congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo met die van de zusters van de Kindsheid Jezus van Gent. Hetzelfde jaar nog werden de gebouwen van het oud weeshuis, tot 1954 ook lagere meisjesschool, uitgebreid en omgevormd tot verpleegsterschool (zie gevelsteen). Intussen is dit gebouw ook grotendeels gesloopt in functie van de nieuwe bouw voor het kinderdagverblijf "Kinderlach" dat zijn gebouwen van 1963 rechts van de oprit aan Moeie verlaten heeft. Begin de jaren 1960 werd ook de nieuwe, vier bouwlagen hoge ziekenhuisvleugels opgetrokken ten zuiden van de oude gebouwen, met ingang vanaf Moeie.

Aan de kant van Moeie bleef nog een deel van de aangelegde tuin met gras- en bloemenperken en parkbomen bewaard met in het midden een Heilig Hartbeeld op hoge sokkel en een Lourdesgrot in cementrustiek van 1891, voorheen met beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en Sint-Bernadette. Achteraan bleef de calvarie van Désiré Smits van 1893, bewaard.

In 2002 werden de oudste straatvleugels aan de Koning Albertstraat gesloopt, de oude zuidvleugel met aanpalende kapel en drie traveeën van de oude oostvleugel bleven behouden en zijn gerestaureerd. Op termijn zal de ziekenhuisfunctie op deze locatie verdwijnen en alle gebouwen overgedragen worden aan de stad Eeklo.

Beschrijving

Thans vanaf de Koning Albertstraat zichtbare geelgeschilderde verankerde bakstenen **kloostervleugel** van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van zwarte pannen, waarvan negen linker traveeën van 1839, de drie rechter traveeën werden volgens het kadasterarchief toegevoegd in 1877. Rechthoekige vensters op arduinen dorpels, twee rechter traveeën met blinde bovenvensters, en rechthoekige deur in vlakke arduinen omlijsting in de vijfde travee. Horizontaliserende pui- en daklijst onder de houten kroonlijst. Links aansluitende kapel met twee zichtbare traveeën en toegangsportaal. Ten oosten, aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel waarvan drie traveeën en twee bouwlagen bewaard bleven. Gelijkaardige, thans eveneens geelgeschilderde achtergevel met behouden centrale rechthoekige deuromlijsting in hardsteen (thans venster) en latere steekboogdeur in hardstenen omlijsting met hoekblokken en neuten; bekronende rondboognis met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje onder waterlijst, in de linker travee.

Recent gerenoveerd *interieur* met behouden dwarsgang met rondboogdoorgangen en waarop rondboogdeuren met typische bovenlichten uitzien; behouden cementtegelvloer met geometrisch motief. Rechte steektrap tussen twee muren, met vaasvormige trappaal, naar de bovenverdieping met dezelfde aanleg.

Georiënteerde eenbeukige **zaalkapel** op rechthoekige plattegrond van vijf en een halve traveeën onder leien zadeldak, parallel aan de Koning Albertstraat; vierkant houten klokkenstoeltje boven de westgevel. Opgetrokken uit baksteen, (volgens bewaarde rekingen Scheldesteen), aan de noordzijde gecementeerd met schijnvoegen en doorbroken door twee spitsboogvensters met gietijzeren ramen en glas-in-loodvulling, onder omlopende waterlijst. Rechter travee met uitspringend geschilderd bakstenen portaal met spitsboogpoort met bakstenen archivoltten gevat in rechthoekig spaarveld en geflankeerd door versneden steunberen. Nieuwe poort met Onze-Lieve-Vrouwebeeldje op sokkel. Links twee getraliede spitsboogvenstertjes. Vrijstaande oostgevel met iets uitspringende nis met hoge rechthoekige vensters in de zijgevels, en twee flankerende spitsboogvensters met glas-in-loodvulling. Haast volledig ingebouwde zuidgevel.

Opmerkelijk neogotisch *interieur*, kenmerkend voor de vroege romantische neogotiek, of stukadoorneogotiek. Ruime eenbeukige zaalkapel overwelfd met een gestuct kruisribgewelf met fijne ribben en thans donkergroengeschilderde gewelfvlakken. Polychroom geschilderde ribben doodlopend op bladwerkconsolen. Opmerkelijke oostwand met boven het altaar een hoge nis met indirect verlichte beeldengroep van Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen tussen engelen in een stralenkrans. De rechthoekige nis met ingeschreven spitsboog en ezelsrugboog met geajoureed fijn neogotische houtsnijwerk ertussen wordt geflankeerd door gebundelde, polychroom geschilderde zuiltjes en bekroond door een in stucwerk met houtimitatieschildering uitgevoerde kroonlijst met bekronende driepasmotieffjes met kruisjes. Flankerende hooggeplaatste spitsboogvormige vensters in geprofileerde omlijsting met gietijzeren tracing en glas-in-loodramen. Er onder, spitsboognissen in rijkelijke neogotische gepolychromeerde en vergulde omlijsting met engelenhoofdjes en beelden van de Sint-Joseph en Sint-Vincentius a Paulo. Zijwanden geritmeerd door afwisselend, gelijkaardige rijkelijk met neogotisch stucwerk versierde traveeën in houtimitatiebeschildering met ingewerkte tribunes bij het altaar, preekstoel (verdwenen) in de middentravee en biechtstoel (verdwenen) in de westtravee. Er boven, spitsboognissen met beelden van de evangelisten, respectievelijk van Sint-Mattheus en Sint-Johannes, Sint-Marcus en Sint-Lucas. Tussenliggende traveeën voorzien van ingewerkte kruiswegstaties onder omlopende lijst. Omlopende kleurrijke marmeren plint en boogfries die de wanden in twee registers verdeelt. Bovenste register voorheen geschilderd met imitatiestenen met centraal stermtotieffje en voegen, thans egaal geelgeschilderd. Westzijde met toegangsdeur in uitgewerkte, bruingeschilderde omlijsting en doksaal ondersteund door twee slanke gebundelde zuilen met composietkapiteel; bekronende neogotische houten borstwering. Achterwand op doksaal voorzien van drie monumentale schilderijen.

Mobilair: in zijn geheel ontworpen door P. De Vigne-Quyo in 1855.

Schilderijen: de "Hemelvaart van Christus", links de "Vermenigvuldiging der vissen" en rechts, de "Bergrede", monumentale schilderijen op doek, uitgevoerd door F. Anseele, voor 1863.

Beeldhouwwerk: Onze-Lieve-Vrouw-Onbevlekt-Ontvangen omgeven door engelen, in gepolychromeerd hout (?); beelden van Sint-Jozef

en Sint-Vincentius-a-Paulo, in gepolychromeerd hout (?); in nissen aan de oostwand, beelden van Sint-Mattheus, Sint-Johannes, Sint-Marcus, Sint-Lucas, Sint-Paulus en Sint-Petrus, gepolychromeerde plaaster, in nissen boven uitgewerkte traveeën; beeldengroep van de Heilige Familie, gepolychromeerde plaaster, op houten sokkel met opschrift: "Jezus Maria Joseph/ verlicht ons. Help ons/ verlost ons. Amen", beeld van Sint-Antonius, gepolychromeerde plaaster, op sokkel. Neogotisch altaar, thans wit en rood geschilderd hout, tafel met reliëf van het Lam Gods, Christus- en Mariamonogram; tabernakel met bekronende nis en kruisbeeld. Kruisweg: reliëfs in gepolychromeerde plaaster, in zwarte omlijsting; bekronend schildje met kruis. Glasramen uit het atelier van Samuel Coucke (Brugge), met Heilig Hart van Jezus en Maria, Sint-Carolus B. en Sint-Stanislas K. gedateerd 1882, SSint-Franciscus A. en Sint-Ignatius L., gedateerd 1891.

- DE SMET E. 1986: De Heilig Hartkliniek te Eeklo, 1837-1987, Chroniek van honderdvijftig jaar Bejaarden- en Ziekenzorg in het Meetjesland, *Appeltjes van het Meetjesland* XXXVII, 185-248.
- DE SMET E. 1996: Chronologie van Eeklose gebeurtenissen vanaf de Belgische onafhankelijkheid – 1846- (1), *Heemkundige bijdragen uit het Meetjesland* X.4, 145-158.
- LAMPAERT L. 1967-1973: *De geschiedenis van Eeklo*, Eeklo, 246-247.
- SERRURE C. 1863: Kapel te Eecloo ingericht, *Vaderlandsch Museum* 5, 1863, 259-260.
- VAN CLEVEN J. 1990: *Neogotisch Eeklo en de Eeklose begraafplaats*, Bethunianum- Cahier 5, Eeklo.

Is aangeduid als

- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.
- **Moeie 18 (Eeklo)** Klooster en kapel van het Gesticht Heilige Vincentius a Paulo, dat opklimt tot 1839 naar plannen van de Eeklose architect Hypoliet De Smet. Aan Koning Albertstraat kloostervleugel van twaalf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak van 1839, uitgebreid in 1877. Links aansluitende kapel van 1855 naar de plannen van beeldhouwer Pierre de Vigne-Quyo. Ten oosten aanzet van de vroegere haakse ziekenzaalvleugel. Aan de kant van Moeie bevindt zich nog een deel van de aangelegde tuin met onder meer Heilig Hartbeeld en Mariagrot.

Omvat de aanduiding als

- **Moeie 18 (Eeklo)** De kapel van de Heilig Hartkliniek is beschermd als monument.

Is deel van

- **Eeklo (Eeklo)**

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/85234>

Unesco werelderfgoed bufferzone: Stadhuis Eeklo met belfort: buffer

Unesco werelderfgoed bufferzone

Beknopte karakterisering

Typologies [belforten](#), [Mariabeelden](#), [oorlogsgedenktekens](#), [stadhuizen](#)

Stijl

Datering [eerste helft 15de eeuw](#), [derde kwart 17de eeuw](#), [eerste kwart 19de eeuw](#), [interbellum](#)

Betrokken personen

- [Cornelis, Jan Baptist \(Ontwerper\)](#)
- [Janssens, Amand Robert \(Ontwerper\)](#)
- [Nisol, Fernand \(Ontwerper\)](#)
- [Sinia, Oscar \(Ontwerper\)](#)
- [Heene, Edouard \(Uitvoerder\)](#)

Beschrijving

Het stadhuis van Eeklo met het belfort is [erkend als werelderfgoed](#). Rondom het stadhuis en belfort werd deze bufferzone afgebakend.

Het [volledige dossier](#) kan je raadplegen op de website van UNESCO.

Is de aanduiding van

- **Markt 34 (Eeklo)** Oud schepenhuis in traditionele bak- en zandsteenstijl opgetrokken in 1650-1654. Restauratie en uitbreiding met administratieve vleugel en belfort in aangepaste neotraditionele stijl in 1930-1932, naar ontwerp van architect Amand Robert Janssens, uitgevoerd door aannemer Edouard Heene en zonen.

Meer info

- <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/15011>